

UDAPEST

DELBÄCSKA

Beosztás és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
 L. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnyclmi „Délbácska“
 Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692

Novisad, 1929. október 6.
VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
 évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Osztatlan lelkesedéssel fogadta az ország népe az új állami reformot, amely óriási jelentőségű Jugoszlávia jövője szempontjából

**A királyság új elnevezése közelebb hozza az országban élő népeket egymáshoz —
 A bánóságok jelentősége az új területi beosztásban — Novisad óriási fejlődésnek néz
 elébe — Az ország minden részéből érkeznek üdvözlő táviratok a miniszterelnökhöz**

Fáklyásmenettel ünnepelte tegnap Novisad lakossága az új állami reformot

A királyság új elnevezéséről és a területi beosztásról szóló törvény

óriási lelkesedést keltett ország-szerte.

Mindaz, amit országunk viszonyainak alapos ismerői és kiváló államférfiai már ismételtelen javasoltak, az új törvényben teljes mértékben kifejezésre jutott. Ófelsege bőles ítélőképessége olyan bázist teremtett, amelyen az ország nagyobb emóciók nélkül kiépítheti a jugoszláv állam jövőjét. Az új törvényben kifejezésre jut elsősorban

az állami és nemzeti egység amely nélkül el sem képzelhető egy homogén államalakulat,

kifejezésre jutott azonban az adminisztráció legmodernebb elve is, mely egyik legfontosabb kelléke az állami közigazgatásnak.

Az államegység a királyság új elnevezésében van körvonalazva, amely egyébként sokkal célszerűbb, mint az eddigi komplikált elnevezés, amely nem volt más, mint

koncesszió a faji tradícióknak.

Az új elnevezés közelebb hozza az országban élő népeket egymáshoz s kifejezi azt az egységet, amelynek érdekében Jugoszlávia megalkult. Az új elnevezés

a mai politikai rendszer jelképe.

Az ország területi beosztása a földrajzi, gazdasági és közlekedési szempontok szem előtt tartásával történt. Minden egyes bánóság

önálló természeti egység, amely önálló keretek között fejlődhet.

Ez a fejlődési lehetőség az összes bánóságoknak egyformán van megadva. A bánók kizárólag a fenhatóságuk alá eső bánóságok ügyeit intézik s

az egyes bánóságok jövedelmei kizárólag az érdekelt bánóságoké.

Ezáltal teljesen elesik a lehetősége annak, hogy valamelyik bánóságot a másikkal rovasára előnyben részesítsenek.

Az új törvénnyel végleges rendezést nyert az állam központi problémája s az állam szebb és jobb jövőnek néz elébe.

A nép ereje a konstruktív munkára lesz utalva

s ezentul elesik az az anomália, hogy kisjelentőségű lokális problémák elintézése végett a különböző miniszteriumokban kell kínlócsalni.

Az összes helyi ügyeket a helyi hatóságok fogják intézni.

Az új törvényben az adminisztráció is egyszerűbben, racionalisabban van lefektetve, miáltal sokkal kisebb összegeket emészt fel, mint eddig. Fontos azonkívül az a körülmény is, hogy az adminisztráció egyszerűsége által a nép sok időt takarít meg. Nem hiába mondja a közmondás „az idő pénz”, a régi cefpos adminisztráció mellett az idő csakugyan sok esetben pénzt és fáradságot jelentett. Most ez is megszűnik s a nép a megtakarított időt a nemzetgazdaság fejlesztésére fordíthatja.

Kétségtelen végül, hogy az új területi berendezés véglegesen eltüntet a politikai túrelmetlenséget is.

Az új állami reformokkal kapcsolatban Zsivkovic Petar miniszterelnök rengeteg üdvözlő táviratot kapott az ország minden részéből, nevezetesen Zagrebból, Szplitből, Uzscicéből, Szarajevóból, Noviszadról, Topoláról és a többi nagyobb városokból.

Borota Branislav dr. noviszádi polgármester a városi tanács és a város polgárságának legmelegebb üdvözlését tolmácsolta a miniszterelnöknek.

A noviszádi városi bizottság azonnal üljön össze és fogatosítson intézkedéseket a bánai székhely elhelyezésére vonatkozólag

Az állam új elnevezéséről és területi beosztásáról szóló törvénnyel kapcsolatosan dr. Tapavica György ügyvéd a következő érdekes nyilatkozatot tette lapunk munkatársai előtt:

— Ami az állam új elnevezését illeti,

ez olyan nagyszabású koncepció, hogy nem is tudjuk eléggé értékelni

Ez az első lehetőség arra, hogy

Bulgária közeledhessék hozzánk és helyet foglaljon, a nagy jugoszláv egységben.

Egyébként ez volt Protics Sztoján ideálja is s mi mindannyian, akik Protics hívei voltunk, a nagy jugoszláv államalakulatban láttuk a jövő legjobb biztosítékát.

Ami mostmár Noviszadot illeti, a város nem is álmodhatta, hogy valaha is ilyen pozíciót foglal majd el. Szinte beláthatatlanok ennek következményei a város gazdasági és népesedési fejlődése szempontjából. Meggyőződésem, hogy

A horvát sajtó is vezércikkekben méltatja a nevezetes eseményt s annak a reményének ad kifejezést, hogy Jugoszlávia ezeketán szebb és jobb jövőnek néz elébe.

Érdekes az új állami elnevezéssel kapcsolatban Kurov Sztevan szofiai egyetemi tanár nyilatkozata, amelyet a beogradi sajtónak adott s amely alkalommal megállapítja, hogy

az igazi nagy Jugoszlávia nem is képzelhető el a bolgárok nélkül.

— Meg kell valósitani — mondotta Kurov — a Triglavtól az Adriáig s a Fehér tengerig a Fekete tengerig terjedő hatalmas Jugoszláviát és ebben az államalakulatban a bolgár népnek is helyet kell foglalnia.

A külföldi sajtó is terjedelmes cikkekben méltatja az új átalakulást. A párisi lapok egyértelműen megállapítják, hogy

Alekszandar király hatalmas sikerrel folytatja a királyság reorganizálására irányuló munkát.

Egyes lapok szerint az új államreform rendkívül fontos esemény, amely kihatással lesz Europa helyzetére is.

Novisad lakossága tíz év múlva a kétszeresére fog emelkedni

A városi tanács legfontosabb teendőjének tartom most, hogy haladéktalanul

a legnagyobb áldozatok árán is gondoskodjon a bánóság adminisztrációjának megfelelő elhelyezéséről.

E tekintetben igen alkalmasnak tartom a Futaki uti volt magyar gimnázium épületét, a tőzsde épületet vagy a Szloboda szállodát, amelyet megfelelően restaurálva a bánósági hivatalok rendelkezésére kellene bocsátani. Ilyen rendkívül fontos esetekben nem szabad takarékoskodni, sőt a város akkor sem vesztené semmit, ha a saját költségén felépítené a bánai palotát a Kraljica Maria úton. Szükség esetén a városházát kell a bánósági hivatalok rendelkezésére bocsátani, mert a városi adminisztrációt három külön épületben is el lehetne helyezni, hiszen a városi tanács, a főkapitányság és az adóhivatal ugysem állnak szerves összefüggés-

ben egymással, úgyhogy az elkülönítést a legnagyobb könnyedséggel lehetne keresztül vinni.

Legfontosabbnak tartom azt, hogy a városi bizottság azonnal üljön össze és haladéktalanul fogantossáson intézkedéseket a háni székhely elhelyezésére vonatkozólag.

Ezt Noviszád eminens érdekei is kívánják annál is inkább, mert a bánnak két hónapon belül el kell foglalnia hivatalát, tehát egyáltalán nem lehet halasztgatni az ügyeket.

A tegnapi fáklyás felvonulás

Tegnap este hatalmas tömeg részvételével a város közönsége ünnepélyes fáklyásfelvonulást rendezett Noviszád uccáin. A menet a Nikolajevszka-portáról indult el ka-

tonazenekar hangjai mellett és a kivilágitott városháza elé vonult. A közönség ezreitől övezett fáklyásmenet impozáns látványt nyújtott és a résztvevők, valamint nézők szüntelen éljenzéssel üdvözölték Öfelsége Alekszandar királyt, a királyi családot és a kormány tagjait.

A városháza erkélyéről dr. Jovanovic Toma orvos és Pavlasz Ignjat dr. ügyvéd emelkedett szavakkal méltatták az új törvény korszakalkotó nagy jelentőségét. Az óriási tömeg szünni nem akaró lelkesedéssel hallgatta végig az ünnepi beszédeket.

Az ünnepség elején a Neven dalegylet, a beszédek elhangzása után a katonazenekar a himnuszt intenálta, amelyet a közönség nagy éhítattal hallgatott végig.

Nagy ünnepséggel fogadták Amerikában MacDonal angol miniszterelnököt

Az angol miniszterelnök és leánya keddig a washingtoni Fehér Ház vendégei lesznek

Newyorkból jelentik: A vonatohajó, a mely MacDonal angol miniszterelnököt a newyorki kikötőbe szállította, délután négy órakor kötött ki. Az angol miniszterelnököt a parton összegyűlt közönség lelkes fogadtatásban részesítette. A levegőben repülőgépek keringtek, a parton a hivatalos személyiségeken kívül több ezer főnyi közönség gyűlt egybe.

Az első üdvözlő beszédet Newyork polgármestere mondotta. Annak a reményének adott kifejezést, hogy

MacDonal amerikai látogatásának eredménye a tartós béke lesz.

Ezután MacDonalra ünnepélyes kérések között ráruházták a polgárjogot. Ezután az angol miniszterelnök sokezer főnyi tömeg lelkes ujjongása mellett a városházára vonult, ahol Walker polgármester fogadta és üdvözölte. MacDonal ezután vonaton folytatta útját Washingtonba. A pályaudvaron fogadására megjelent az egész diplomáciai kar, a pályaudvar környékén pedig nagy tömeg verődött össze, amely lelkesen ünnepelte az angol miniszterelnököt.

MacDonal ezután a Fehér Házba ment, ahol Hoover elnök üdvözölte. Az angol miniszterelnök ezután Hoover elnök és a washingtoni angol nagykövet kíséretében a zöld szobába ment, ahol MacDonal leánya és az angol követ felesége csatlakozott hozzájuk. Innen a vörös szobába mentek, ahol Hoover elnök felesége fogadta a vendégeket. A beszélgetés során Hoover elnök formálisan is meghívta az angol miniszterelnököt, hogy töltsön néhány napot a Fehér Házban. MacDonal a meghívást köszönettel elfogadta.

Közel hatvanezer dinárral károsította meg hitelezőit Peikert Ferenc noviszádi vendéglős, akit a rendőrség tegnap letartóztatott

A rendőrség felhívja mindazokat, akiket Peikert Ferenc esetleg megkárosított, jelentkezzenek a főkapitányság bünyügyi osztályán

A noviszádi rendőrség tegnap Szücs Ferenc noviszádi mészáros, Marinkovic Szlavko zöldségárus és Gausz Viktor fűszerkereskedő feljelentésére letartóztatta Peikert Fe-

renc vendéglőst, a „Tisztiothton” éttermenek bérlőjét. A Feljelentők szerint Peikert Ferenc

közel 60.000 dinárral károsította

HATALMAS CSILLÁRKIÁLLÍTÁS
remek falikaros és éjjeliszekrény-lámpák
ALTERNO-RELAIS
MŰSZAKI VÁLLALAT, NOVISAD
TELEFON 24-14, 24-87

meg hitelezőit azért, hogy a vásárolt áru ellenértékét nem fizette ki s annak egy részét a napiáron alul másoknak adta el s a pénzt pedig magának tartotta meg.

Szücs Ferenc mészárosnál 46.000 dinár értékű húst vásárolt Peikert Ferenc és ámbár a mészáros már hónapok óta sürgette a számla kifizetését, Peikert egy parát sem fizetett ki, miáltal Szücs Ferenc mészáros súlyos anyagi válságba került.

Ugyanez a helyzet a többi hitelezőknél is, akik többszöri sürgetés dacára sem tudtak pénzükhöz jutni.

Peikert Ferenc annak idején a lövészes egyesület vendéglőjét bérelte, ahol nagy nehézségekkel küzdött, úgyhogy a lövöldét a Tisztiothton éttermévé cserélte fel. Ámbár a Tisztiothtonban több abonens tartott, az üzlet itt sem fejlődött ki annyira, hogy Peikert még az előbbi időkről fennálló kötelezettségeit teljesíthette volna. Ennek a körülménynek tulajdonítható, hogy napról-napra súlyosabb anyagi viszonyok közé került, úgyhogy a vendéglő további vezetéséhez szükséges élelmiszer cikkeket sem tudta már megfizetni.

Peikert Ferenc a rossz üzletmenettel és az általános üzleti pangással magyarázza fizetési nehézségeit, ezzel szemben a rendőrség valószínűleg tartja, hogy Peikert a nagymennyiségben vásárolt árut nem a vendéglő céljaira használta fel, hanem másoknak adta el s a pénzt magának tartotta meg, miáltal

hitelezői csalást követett el.

A rendőrség bünyügyi osztálya tegnap részletesen kihallgatta a vendéglőst, aki elismeri ugyan, hogy 60.000 dinárral károsította meg hitelezőit, ezzel szemben tagadja, hogy az áruval üzérkedett volna.

— Nem volt szerencsém s ezért mentem tönkre — mondotta a vendéglős a kihallgatás alkalmával.

A rendőrség kihallgatása után letartóztatta s a nyomozás befejezése után átadja az ügyészségnek.

A főkapitányság bünyügyi osztálya felhívja mindazokat, akiket Peikert Ferenc esetleg ugyanilyen módon megkárosított volna, jelentsék azt be a rendőrségen.

Gyors tempóban halad a Rajna-vidék harmadik zónájának kiürítése

Majna-Frankfurtból jelentik: A rajnai terület kiürítése ideérkezett jelentések szerint gyorsabb tempóban megy végbe, semmint a megállapodás szerint történnie kellene. A harmadik zóna kiürítésébe addig nem fognak bele, amíg a második zónából a csapatok mind ki nem vonultak.

Már el is indultak kisebb csapatok, amelyeket rövidesen nagyobb csapatok fognak követni. A megszálló hatóságok már értesítették, hogy a megszállt területeket egészen rövid időn belül ki kell üríteni. A rajnai bizottság rendeletei azonban egyelőre érvényben maradnak és az igazszolgáltatást is egyelőre francia katonai bíróságok végzik.

Tudományos forgácsok

Az első villamosvasutat félszázaddal ezelőtt, 1879-ben helyezte üzembe Werner v. Siemens német feltaláló és nagyiparos, Berlinben.

Sir Humphry Davy angol fizikus és kémikus (megh. 1829., Genfben) ama ritka lángelmék egyike volt, akiknek a felfedezések és találmányok szinte végtelen sorozatát köszönheti a gyakorlati természettudomány. Ő fedezte fel a káliumot, nátriumot, kalciumot, báriumot, lítiumot és más elemeket; feltalálta az ivlámpát, a biztonsági bánya-lámpát, rájött a jódzüst fényérzékenységére, a platinakatalizisra stb.

Az acélból készült közönséges olló nagy hasznára van a szabóknak és varróműhelyeknek, ha mágneses, mert megkönnyíti elveszett apró fémtárgyak (tűk stb.) felkeresését és felemelését. Mágnessé tételre pedig nincsen másra szükség, mint egy erős acél- vagy elektromágnesre, melynek egyik pólusát ugyanabban az irányban többször végighúzzuk az ollón.

A mannheimi cellulózegyár cellulózeanyagból gyapotszerű, fonható anyagot állított elő, melynek a műgyapógyártásban valószínűleg nagy jelentősége lesz.

A Nap, a bolygók és a többi égitestek voltaképpen hatalmas mágnesek. Fény- és hőhullámokon kívül elektromos és mágneses erőteret is létesítenek maguk körül. A Földnek is van saját mágnessége s azt a Nap mágneses és elektromos erői befolyásolják. Megfigyelték, hogy a Napnak ez a hatása 11 éves periódusokban, a napfoltokkal együtt változik. A napfolttevékenység maximuma, melynek a legutóbbi esztendőben eltűnt idejét, Földünkön nagyarányú meteorológiai változásokat idéz elő. A legújabb időkben azt hiszik, hogy voltaképpen nem a napfoltok okozzák a földmágnesség zavarait, hanem mindkettő egy közös, eddig ki nem derített okra vezethető vissza.

A világ egyik legerősebb repülőmotora nemrég készült el egy detroiti gyárban. Teljesítménye 1250 lóerő, percenkénti fordulatszáma 2700. Sulya olaj és víz nélkül 638 kg., vagyis lóerőnként kb. 0.51 kg-ot nyom.

Az Egyesült-Államok ipari üzemében évente 90.000 halálos baleset fordul elő. Ennek 75%-át tökéletesebb műszaki berendezéssel el lehetett volna kerülni, de 10%-át — a szakértők szerint — semmiféle technikai fejlődés sem küszöbölheti ki.

Svájében szállítható elektromos fejkészüléket helyeztek üzembe. A készülékek elektromobilokra vannak szerelve s minden majorságba, tehenészetbe ellátogatnak, ahol a villamoserőt a fejkészülék hajtására használják fel.

A Boszporus áramlásaiban rejlő energia kihasználása már régi terv, amit eddig csak politikai és pénzügyi okokból nem valósítottak meg. Most már azonban nem késhet soká a Boszporus energiájának villamosságá váló átalakítása, a parton felállított turbodinamó-telepek segítségével.

— Egy éjjel két betörés történt Szentán. Szerdára virradó éjjel Szentá központjában Jovanov Anna trafilkos bódéját ismeretlen tettesek feltörték és onnan 1500 dinár értékű trafikot és postabélyeget loptak el. — Ugaynakkor Macsko Ferenc vendéglőjébe is betörték és 3700 dinárt vittek el, amíg a tulajdonos Gornjibegen lakodalmaskodott. Legérdekesebb a dologban, hogy a kedélyes betörők látogatásukat pár hónappal előbb bejelentették Macskónak. A feljelentésre a rendőrség megindította a nyomozást.

A SZAPPANFOGYASZTÁS



A NEMZETEK
KULTURFOKMÉRŐJE!

Liebig, a híres vegyésznek fenti megállapítása, ma nagyobb jelentőséggel bír, mint bármikor. — A szappan nélkülözhetetlen feltétel az egészség és jólét fenntartása, valamint eredmények elérésére. Csakis jóminőségű szavatoltan tiszta színszappant használjunk. Legajánlatosabb a 80 év óta, az összes kulturállamokban fogalomná vált

SZARVAS VÉDJEGYŰ
SCHICHT SZAPPAN

Jesterson Henry ötlete

Hogyan szerzett milliós vagyont néhány örökölt esernyő segítségével

A történet úgy indul, mint annyi más ezer. Henry Jesterson szerelmes lett a csinos, kedves, művelt Betty Holbesbe, akit sok más kiváló tulajdonság is ékesített, — de ezek mellett azután egy nagy hibája is volt: szegény szülők gyermekének született. Ez bizony kellemetlen dolog és még kellemetlenebb, ha a zordon, szívtelen apa minden kertelés nélkül kijelenti fiának: — amely percben oltár elé vezetted Betty Holbes-t, ezt a koldusivadékot, — többé nem ismerlek. Nem vagy fiam. Ez pedig azt jelenti, hogy vagyonomra ne számíts. Utánam egy lyukas cent-et sem fogsz örökölni.

Azt bizonyára senki sem várhatja, hogy ennek az apai kijelentésnek Henry Jesterson nagyon megörült volna. Nem, de azért kétségbe se esett. Mint azt a szerelmes ifjak, akiknek szívéből még nem halt ki a romantika, regényekben és szindarabokban tenni szoktak, Henry is kijelentette, hogy azért is feleségül veszi Bettyt.

— Fiatal vagyok, erős, egészséges. — Betty is az, megélünk mi a jég hátán is. És megélték. Nem valami fényesen, az

igaz, de azért boldogan. Henry egy gyárválatnál kapott alkalmazást, ott keményen kellett dolgoznia, de annyit megkeresett, hogy a mindennapi megvolt. Az, hogy neki villája, autója lehetne, hogy a gyárban ő parancsolhatna, — eszébe se jutott.

Az öreg Jesterson nem engesztelődött meg. Fiával nem törődött, eszébe se jutott, hogy ezt segítse. Magabazárkózzottan élt és folyton azon gondolkodott, hogy halála után miként bosszanthatná meg fiát. Érezte, hogy már nem sokáig bírja és készülődött az utolsó tromfra.

A gyáros előérzete nem csalt: — hirtelen meghalt. Vagyonát jótékony egyesületekre, kutya-otthonokra, macska-szanatóriumra, és ilyenekre hagyományozta. Majd így fejezte be végrendeletét:

— Tudom, hogy fiam is van. Bár sulyosan megsértett, de én nem feledkezem meg róla. A nyaralóban, a kerti lakban van, amit neki hagyok. Legalább, ha zivataros idők lesznek, — védelmet talál.

A rokonok nagy kíváncsisággal siettek a nyaralóba. Maga Henry is szíve mélyéig

megrendülve fogadta a végrendeletet és magában mély lelki furdalást érzett, hogy apja iránt mily igazságtalan volt.

Mikor a kert lakot felnyitották, az egyik szobában rengeteg sok — esernyőt találtak. Az egymásra dobált ernyők halmaza előtt tábla állott e felirással:

Henry fiam öröksége. Védelem a zord idők ellen.

A keserű tréfa után Henry mit tehetett? Elszállította a sok ernyőt és azután azon töprengett: mit csináljon örökségével. Eladja? Nem sokat kap érte. Pusztulni hagyja? Ez rossz üzlet. Egyelőre berakta örökségét egy kamrába és várt, míg valami jó ötlete támad.

Egyik napon Henry kávéházba ment és mire hazaért akkor vette észre, hogy ernyőjét ott felejtette.

— Szerencse, hogy még van néhány tucat, — gondolta magában megvizsgálódva. Másnap, alig hogy az újságot kezébe veszi, a saját neve ötlött szemébe.

Henry Jesterson ur ernyőjét — a hirdetés díjának megfizetése után — nálam átveheti.

— Lám, még vannak becsületes megtalálók, — gondolta magában.

Majd tovább füzte gondolatait:

— Ezt az újságot olvasta legalább száz ezer ember. És valamennyi olvasta a nevet is. Lám, milyen ismertnevű ember lettem Elnévette magát.

— Ezt megismételtem. Telik az ernyők-

ből!

Egy elég jóképű ernyőt kiválasztott, arra fémgűrűt illesztett és belevésztette nevét: Henry Jesterson. Azután az ernyőt a színházban — felejtette.

Néhány nap múlva újságban és a színház épületén a táblán olvashatta a felhívást, hogy Henry Jesterson ernyőjét átveheti.

— Micsoda reklám ez nevemnek! A Jesterson-ernyők lassankint átmennek a köz tudatba! — nevetett.

Majd aztán nagyon elgondolkodott.

Nem sok idő múlva a legnagyobb, legelterjedtebb lapban ismét olvasható volt egy hirdetés:

Henry Jesterson ur értékes ernyőjét átveheti a villamos vasut raktárában.

Majd egy másik lapban jelent meg a feledékeny Jesterson figyelemztető felhívás. — Az egész város már mulatott Jesterson ernyőin. Egy vicclap ki is figurázta. — Az egyik kabaréban énekeltek is a híres ernyőkről.

Pedig ezeket a hirdetéseket már maga Jesterson adta be a lapba; a kuplékat is ő iratta, a vicclap tréfáját ő rajzoltatta. Mert így okoskodott:

Az újabb felemelt vasuti tarifa ellenére a fakereskedők nem emelték a fa és szénárakat

A noviszádi fa és szénkereskedők szekciója megállapította az idej fa és szénárakat

A noviszádi fa- és szénkereskedők szekciója beadványt intézett a főkapitánysághoz, amelyben az idej fa- és szénárak megállapításáról tesz bejelentést. A beadvány szerint a fakereskedők nem emelték újabb a fa- és szénárakat, annak ellenére, hogy

szepember 1-től a vasuti szállítási tarifa ismét 20 százalékkal emelkedett.

Esetleges visszaélések és a szekuláció megakadályozására a noviszádi fa- és szénkereskedők szekciója a következőkben állapította meg az eladási árakat métermérszanként a fatelepről vagy a dunaparttól:

1. gyertyán hasáb	840 dinár
gyertyán dorong	720 dinár
2. bükkfa hasáb	780 dinár
bükkfa dorong	640 dinár
3. cserfa hasáb	760 dinár
4. tölgyfa hasáb	720 dinár
tölgyfa dorong	640 dinár
5. kőrisfa hasáb	740 dinár
6. kevert kemény hasáb	680 dinár
kevert dorong	600 dinár
7. égerfa hasáb	600 dinár
égerfa dorong	500 dinár

8. hársfa hasáb 560 dinár

hársfa dorong 460 dinár

Három öl vásárlásánál az ár ölenként 20 dinárral olcsóbb. Négy-öt öl vásárlásánál 40, 6-10 öl vásárlásánál 60 dinárral olcsóbb ölenként.

9. keményfa fűrészelve és aprítva üzletek részére 43 dinár kilogrammonként ab fatelep, vagy 45 dinár házhoz szállítva.

A többi fogyasztók részére 45 dinár 100 kilogrammonként ab fatelep, vagy 50 dinár házhoz szállítva.

10. fűrészelt tuskó 35 dinár 100 kilogrammonként ab fatelep vagy 38 dinár házhoz szállítva.

11. kemény deszka hulladékfa nem fűrészelt 30 dinár 100 kilogrammonként ab fatelep vagy 35 dinár házhoz szállítva, fűrészelt 40 dinár 100 kilogrammonként házhoz szállítva.

12. puha alagyújtófa kötegekben üzletek részére 8 dinár kötegenként, a többi fogyasztók részére 10 dinár házhoz szállítva.

13. fűrészelés, aprítás és házhoz szállítás: fűrészelés 0 dinár ölenként, aprítás 50 dinár, házhozszállítás 40 dinár ölenként.

Julika

írta: LÖRINCZY GYÖRGY

Vége felé jár az éjszaka. A hajnal már odakünn játszik, mintha gyöngéden kopogtatna egy szál rózsával az ablakon és szelid illatot lehelne szét a világba: szeretmet. Az éjszaka civakodik a reggellel. Ugy tesz, mintha ő is élet volna. Bolondos álmoképeket mutogat. A sötét faun simogatja a hajnalt, a remegő szűzet.

— Milyen szép vagy!

A hajnal eltaszítja magától.

Takarodj, vén ravasz!

Julika még alszik, sőt álmodik. Julika a kis cseléd lány, a naccságaéknál, tehát a cselédszobában hál, a konyha mellett. Néha álmában elmosolyodik s olyankor nagyott nyújtózkodik. Könnyű vászontakarója megfeszül rajta: hajlékony kis idomainak izmos formáival dicsekedik: ha látnátok! De nem látja senkisémet, csak a tündér, aki vele játszik: az álom.

Julika azt álmodja, hogy a vásárban sétálgat, a hevenyészett sátrak között, amelyekben cifra kalárist, tarka víganót és virágos, babos kendőt árulnak s a panoráma bódében muzsikálnak. Julika nem egyedül ödöng; valaki kíséri, kézenfogva: ő. Az az ő, aki mindenkinek csak ő; a grófnőnek is, a naccságának is, Julikának is. A szerelemben nincsen rangkülönbség; a szerelem mind arisztokrata. Többesszám első személyben beszél: mi; tudniillik mi, ketten.

Julika nem álmodja meg, hogy hívják — őt. Hiszen már rég óta ismeri. Már sokszor kószált vele odakünn, a libapáston, a domboldalon, sőt az erdőben is, ahol szamócát és gyöngyvirágot szedtek, együtt. Hát nem mindegy-e, hogy hívják? Majd megmondja a templomban; a pap ugyanis kifagatja. Az a fő, hogy ő nyalka, hogy pörge

kis fekete bajusza van. Alkalmasint már katonának is bevették, mert csak a lovat keresi a vásárban is. Huszárlovat; paripát.

Milyen jó is, hogy álmodik az ember! Az álom, ime, elhozza Julikának Valakit. Az élet lustább. Csak a bajjal siet, Valakivel nem. Valaki nem sürgős.

Neki, az Életnek — nem. De Julikának! Julika örül, hogy itt van mellette, a vásárba és szorongatja a kezét.

— Hol a mézeskalácsos sátor?

— Minek az nekéd?

— Nekem? Nem nekem, nekéd. Szívet veszek. Neked adom. Nagy, égő, lángoló, piros szívet. Ami szüntelenül azt kiabálja... Hiszen tudod, mit.

Julika lesüti a szemét.

— Tudom.

Megtalálják a mézeskalácsos sátrat. És benne a paripát is, a szívet is. Valaki megcsóválja a fejét és a paripára nevet.

— Majdhogynem csakugyan... Még a nyerge is rajta.

A paripa, persze, sötétpej. De a nyeregtakaró rajta tűzpiros. Julikának nem is tetszik.

— Inkább a szív égne ilyen pirosan. De nekéd csak a lovon jár az eszed.

— A szív! Hátszen itt van, ni, az is. Csak hogy ez olyan kicsi.

— Kicsi? — álméklodik Julika. — Hiszen nagyobb a két tenyeremnél.

— Hát mi az, a te két tenyered, — nevet Valaki. — Mind a kettő belefér az egyik öklömbe. Az én szeretetem nagyobb. Az nem férne ebbe a kis mézeskalácsba, Julikám...

Julika megbékül. Milyen szépen beszél! Julikám... Mit is csinálna az olyan szívvél, amelyikbe nem fér az ő szíve!

Megakad a tétovázásban, mert meg rázzák a vállát. Valaki, de nem az, aki ő. Az nem rázná, az simogatná.

— Julika!

Julika duroósan rámondul:

— Nohát! Mit háborgat?

Még nem tudja, ki háborgatja, de Valakit már nem látja, nem is érzi. Valaki elillant. Julika utána bámul: hová lett? Két szemé tágra nyílik, sőt csakugyan föl is nyílik.

— A naccsága!

Julika megszontyolódik. A naccsága! Hát Valaki csak álom volt? A valóság itt van: a naccsága. Szigoruan néz Julikára.

— Kelj föl már, te álomszuszek!

Még hat óra sincs, de a naccsága úgy néz rá, mintha már délfelé járna az idő. Julika ijedten rebben ki az ágyból.

— Parancsol, naccsága?

Persze, hogy a naccsága parancsol.

— Megyünk a piacra. A Dunapart. Epret, kalarábét venni. Ilyenkor még minden olcsó.

A naccsága már készen van és Julika is rendbe szedi magát. Jobbról-balról karjára akasztja a nagy kosarakat. Még álmos. Még Valaki ott van a szemében. Tán azért ballag olyan fáradtan a naccsága után. De a Dunaparton fölébred. A Dunaparton már zsigong az igazi vásár: az élet. A megrakott kofahajók már megérkeztek. Mindent hoztak, amit a falu megkoplal s ami a falánk városnak kell. A mezitláb asinok és cseléd lányok öblös kosarai mihamar megtelnek. A targoncák és a taligák is. Julika is cipeli a kosarakat, oda, ahová mindenki igyekszik: a villamos megállóhoz. Ahol mindenkinek ugyanaz a dolga van, az, hogy várakozzék. És a kosarak türelmesen várakoznak, mialatt a szemek türelmetlenül és epésen villognak.

— Mindegy, ha más kocsis jön is. Azért csak előbb-utóbb meg kell érkeznie a hetvenegyesnek is!

A türelmetlen szemek újra csalódnak: a hetvenegyes nem jön. Ellenben méltóságosan közeledik, mintha ringana vagy hóm-

14. diókoksz 100 kilogrammonként: elsőrendű bécsi koksz 90 dinár ab fatelep, vagy 95 dinár házhoz szállítva. Hindenburg vagy moravszka-osztravai koksz 85 dinár ab fatelep, vagy 90 dinár házhoz szállítva.

15. kőszén, porosz vagy fesősziléziai 100 kg. 74 dinár ab fatelep vagy 78 dinár házhoz szállítva.

16. faszén. Tíz kilogramm vételénél 1.80

dinár kilonként, nagyobb mennyiségű vásárlásnál 1.60 din. kilonként, szabók, kovácsok és iparosok részére 1.50 dinár kilonként, ab fatelep vagy házhoz szállítva. Csomagolt faszén 1.50 dinár csomagonként ab fatelep vagy 1.50 dinár csomagonként házhoz szállítva.

Az új árak azonnal életbe léptek.

Amikor a tréfa halállal végződik

Reklám céljából élve eltemette magát egy francia ál-márki, de meghalt a koporsóban

Párisból jelentik: A francia közvéleménynek óriási szenzációja van. Egy többszörösen büntetett szélhámós reklám céljából koporsóba záratta magát, a koporsót elföldelték, előzőleg azonban gumicsövet vezettek le, hogy a különös reklám hőse levegőhöz jusson. A feltűnéshajásznak ezt a különös módját azért eszelték ki, hogy nagyobb piacot teremtsenek az élve eltemetett ember készülő új emlékiratainak. A tréfa rosszul sült el, mert a regényíró megfulladt a föld alatt.

Néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt lakásáról Clement Passal többszörösen büntetett előéletű szélhámós, akit a környéken mindenütt márkinak ismertek. Az állítólagos márki egyik ismerőse tegnap reggel névtelen levelet kapott, amelyben az ismeretlen levélíró közli, hogy az állítólagos márki bünténynek esett áldozatul.

A levél szerint Clement Passal szeptember 29-én élve eltemették az erdő mélyében.

A levélhez térképet is mellékeltek, amelyben pontosan fel volt tüntetve az a hely, ahol az áldozatot elföldelték.

Passal ismerőse azonnal értesítette a rendőrséget, amely hamarosan megtalálta a térképen megjelölt helyet azonnal megállapították, hogy ott a földet néhány nap-

pal ezelőtt felásták. A rendőrség emberei ásni kezdtek, rövidesen

fakoporsóra bukkantak, amelyben ott feküdt az állítólagos márki — holtan.

A koporsóból hosszú cső vezetett a szabadba, a holttesten mindössze egy szál ing volt. A zorvosi szakértők szerint

a halált kiéhezés okozta.

A rendőrség természetesen erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére és a vizsgálat közben a rejtélyes haláleset érdekes körülményei jutottak napvilágra. Megállapították, hogy Clement Passal korábban elkövetett csalások miatt ötévi börtönrre ítélték. Ez év nyarán szabadult ki a börtönből. Kiszabadulása után

levelet kapott, amelyben egy kiadóállalat azt ajánlja neki írja meg emlékiratait.

A rendőrség azt hiszi, hogy Passal magatemetette el magát élve a koporsóba, amelyet légzőcsővel látott el, sőt némi élelmiszert is vitt magával.

Ez a szenzációs fogás arra szolgált volna, hogy a legközelebb megjelenő emlékiratai iránt, nagyobb érdeklődést keltsen.

pölyögne a hidon egy hatalmas, ormótlan nagy szénásszekér. Friss kaszálás, csak épp, hogy kiszikkadt a széna. A szekér tetősen megrakva. És a szekér elibe két izmos tarka ló fogva.

A Julika keskeny kis csontos arca nekikerekedik, ahogy fölvidul.

— Tarka ló és szénásszekér! Aszondják, szerencsét hoz.

Már ott van a motoszka a kontyocskája alatt. A tarka ló szerencsét hoz. A szekéren tehát a szerencse boglyája terpeszkedik. És a természetes szerencse odakanyarodik éppen Julika elébe. Julika közelebb sompolyog hozzá. Körülpislog: nem nézi-e valaki? Nem, senkise nézi, noha mindenki látja. Julika hirtelen odakap a szénához, kirángat néhány szálát s lopva a zsebébe gyömöszöli.

Csak hogy másnak is van esze, nemcsak Julikának. A szerencse kapós jószág. A kofák, a kereskedők, az inasok és a szakácsnők egymásután sompolyognak a szénásszekérhez. Mindenki húz egy-két szálát. Mindenki eldugja, mint becses zsákmányt. Julika a naccságára néz. A naccsága! Bezeg!

Nem bezzeg, mert a naccsága is oda-sompolyog, mintha véletlenül sompolyogna és szórakozottan, véletlenül markolna bele a szénába. Mosolyog.

— Babona! De szerencsét hoz. És egy kis szerencse ráfér az emberre!

— Aszondják!

Julika nem tudja, mi az a babona. A babonát otthon, a falun, aszondják-nak hívják. Bizonyosan ott is, ahonnan a tarka ló idekerült.

— Aszondják!

A széna tetejéről rájok nevet a gazda: Bedécs Mihály. A falu. Megbocsátóan és nagylelkűen.

— Hát csak örüljete! Szegény jó boldok.

Estefelé Julika a konyhaajtóban ült. Borsót hántott, holnapra. Dalolgotott. Boldogan mosolygott. Szép volt. A szerencse szepítette meg. Megsimogatta zsebében a szénát, ami a szerencsét hozza. Ott van. A szerencse van ott. S akinek szerencséje van, annak mindene van. Julika gazdagnak érezte magát. Szaporán hántotta a borsót. De a folyosón nyulánk, barna legény közeledett. Julika első pillantásra is látta, hogy a jövevény nagyon hasonlít a hajnali álom valakijéhez... Sőt, ahogy jól szemügyre veszi, tán éppenségesen olyan is. Azzal a különbséggel, hogy a vállán mindenféle tarka holmit cipel: törölt, abroszt, kendőt, mi egyebet árul. Akár mindjárt fel is öltöztethetné Julikát, tetőtől-talpig. A jövevény megáll. Már ott felejtette a szemét Julikán. A leányra nevet.

— Na, takaros jószág vagy!

Julika elpirul. Izeg-mozog.

— Miket beszél!

Magában azt gondolja, hogy ez a valaki is éppen olyanokat beszél, mint az a másik Valaki, hajnalba, álom közbe. És Julikának megint csak a tarka ló és a szénásszekér jut az eszébe. Vajjon nem azon jön-e ez is, ez a másik Valaki? Megsimogatja zsebében a szénaszálakat és fölmosolyog a barna legényre. Mennyi minden is történik a világon! Valaki elmegy. És Valakit visszahozza a tarka ló meg a szénásszekér. Aszondják.

Julika bizonyos volt benne, hogy Valakit visszahozta a tarka paripa. Hogy neki hozta vissza. A szerencse hozta, ami tarka lovon és szénásszekéren jár.



nem szalad le a szem!

„Dollár”
selyemharisnyán

Képviselet:
Hősi Fivérek, Budapest, VII., Szérvény ucca 28/a.

A szerencsétlen nem számított azzal, hogy a koporsó levegője és élelmiszerekészlet rövidesen elfogy. Az utóbbi feltevést megerősíti az a körülmény is, hogy a holttesten nyomát sem találták külső erőszaknak.

A szenzációs esettel hasábokon át foglalkoznak a francia lapok és a közvélemény kíváncsian várja a halálos reklámfogás fejleményeit.

Eltűnt a petrovoszelói adóügyi jegyző

Bácskopetrovoszelóról jelentik: Buzgó Mihály mint pénzügyőr a Muraközben szolgált s onnan Maligyasra került irnoknak, míg három év előtt adóügyi jegyző lett Bacsokopetrovoszelon.

A múlt héten, amikor a Muraközbe ment látogatába, az ottani hatóság régi szabálytalanságai miatt letartóztatta, de jegyzőségének igazolása után irodájának rendezése végett feltételeesen szabadon bocsájtották. Csütörtökön este a felsőbb hatóságtól távirat érkezett a petrovoszelói jegyzői irodába Buzgó letartóztatására.

Miközben Vlaskalin Nebojsa községi jegyző a felfüggesztési jegyzőkönyvet szerkesztette, Buzgó megszökött irodájából és az est leple alatt a Tisza felé vette útját. Még az nap este a rendőrség Buzgó lakását teljesen üresen találta, amiből arra következtetnek, hogy a szökésre előre készült.

Az időjárásban lényeges változás nem várható

Európa déli részein még mindig meleg és derült az idő

Európa nyugati és északnyugati részén az idő változékony és jobbára esős, délkeleten az anticiklon következtében állandóan derült és meleg idő uralkodik. Az enyhe időjáráshoz egyébként a Földközi tenger felől behatolt meleg légáramlás is hozzájárul. A hőmérséklet mindenütt 25 fok fölé emelkedett. A meteorológiai jelentések szerint

az időjárásban lényeges változás nem várható.

A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérséklet jegyezték fel az ország egyes városaiban.

Beograd 19, Zagreb 15, Ljubljana 15, Noviszád 19, Vrsac 19, Veliko Gradiste 14, Koviljaca 14, Uzšice 12, Kragujevac 16, Szarajevo 12, Krusevac 10, Zajecsar 9, Nis 16, Vranje 15, Koszovszka Mitrovica 11, Szkopljé 13, Stip 16, Prilep 16, Mosztár 14, Bród 19, Kotor 16 és Szplit 18.

A petrovaradini meteorológiai állomás megfigyelése szerint Déleuropa felett még mindig anticiklon uralkodik, a többi részekben depresszió van, amely esőket idéz elő.

Tulnyomóan derült, részben felhős idő várható, Noviszádon derült, átmeneti felhőzettel. A hőmérséklet 15—28 fok között fog változni.

— Elutazott Beográdból a csehszlovák követ. Beográdból jelentik: Seba Jan beográdi csehszlovák követ tegnap reggel Prágába utazott. A követet Bohács dr. követési tanácsos helyettesíti.

Tizenöt évi fegyházbüntetésre ítélték Tuka Béla dr-t

A törvényszék katonai árulásban és a köztársaság elleni összeesküvésben mondotta ki bűnösnek Tuka Bélát Snatzky öt évi fegyházat kapott, Machot felmentették

Pozsonyból jelentik: Tuka Béla dr. bűnpörében tegnap délben hirdette ki ítéletét a pozsonyi törvényszék. A bíróság bűnösnek mondotta ki Tukát a köztársasági védőtörvény 6. paragrafusa 2. szakaszának 3. bekezdése alapján katonai árulásban és ugyanezen törvény 2. paragrafusa első és harmadik bekezdése alapján köztársaság elleni összeesküvésben és ezért

tizenöt évi fegyházbüntetésre ítélte. Snatzky vádlottat a bíróság öt évre ítélte, Machot pedig felmentette.

Az elítélteknek a vizsgálati fogságot beszámították. Mindkét vádlottat ezen felül még polgári jogainak három évre való elvesztésre ítélte a bíróság.

Az ítélet kihirdetését óriási érdeklődéssel várta Pozsony, sőt egész Szlovénia lakossága. A pozsonyi rendőrség nagy készültséggel vonult ki, mert híre járt, hogy nagyszámu rodobranec érkezik Pozsonyba.



Venizelosz görög miniszterelnök a keleti expresszsel érkezik Beográdba

Tegnap Budapest nevezetességeit tekintette meg a görög miniszterelnök

Budapestről jelentik: Venizelosz görög miniszterelnök tegnap délelőtt megtekintette az Állami Pénzverdét, továbbá a magyar főváros nevezetesebb épületeit és tereit. Délben fogadta a külföldi sajtó budapesti képviselőit, délután fél 2 órakor Horthy Miklós kormányzó dezsónét adott Venizelosz miniszterelnök tiszteletére.

Este 8 órakor a görög követségen intim jellegű diné volt, majd éjféle 12 órakor a görög miniszterelnök a keleti expresszen el-

utazott Beográdba.

Beográdból jelentik, hogy Venizelosz görög miniszterelnök és kísérete ma délelőtt 9 óra 45 perckor érkezik Beográdba. Fogadására tegnap délben dr. Szuboties Jovan külügyminiszteri osztályfőnök és dr. Jovanovic külügyminiszteri titkár Szubotićára utaztak, hogy a görög külügyminisztert a határ átlépése alkalmával a királyi kormány nevében üdvözljék.

Súlyos hibának kell minősíteni, hogy Olaszország és Franciaország még mindig óriási mértékben fegyverkeznek — mondotta Lloyd George

A hágai konferencia semmi kívánnivalót sem hagyott hátra

Londonból jelentik: A Daily Chronicle jelentése szerint Lloyd George tegnap este Nottinghamban tartott beszédében a hágai konferenciáról is szólt, amely szerinte semmi kívánnivalót sem hagyott maga után.

Elismeréssel adózott Snowden félreérthetetlen beszédmodorának és nem ért egyet azokkal a bírálatokkal, amelyekkel Snowden tevékenységét kritizálják. Őszintén örül, hogy véget ért a megalázó helyzet Anglia és Franciaország között, amely mindkét ország tekintélyére káros volt.

A leszereléssel kapcsolatosan kijelentette, hogy

őszinte örömmel üdvözlö az Egyesült Államokkal való jóviszony helyreállítását és szerencsét kíván Mac

Donalddnak, missziója teljesítéséhez. Az a tény — mondotta — hogy Olaszország és Franciaország a versaillesi szerződés rendelkezéseivel és a népszövetségi statumokkal ellentétben,

csupán a biztonságra való hivatkozással még mindig óriási mértékben fegyverkeznek, súlyos hibának számít.

MacDonalddnak és Hendersonnak személyesen kellene Genfben menni, hogy bátor harcban ott támogassák Lord Cecilt, aki sem is tagja a kormánynak.

Flzessen elő a Dólbácskára

Az Ön világosszinü cipői olyanok lesznek mint az ujak, ha a Brauns



Vilbra

bőrfestékekkel újra befesti

Aktatáskák, bőrdöndők, bőrszékék stb. szinten olyanok lesznek, mint az ujak. — Kapható minden festéküzlet- bórkereskedés- és drogériában

Festékgyár

Vilim Brauns, Celje

Kinevezések a hadsereg körében

Az igazságügyminiszter Szarajevóban. — A FIDAC köszönete Zsivkovics Petar miniszterelnöknek

A beogradi Avala iroda jelenti, hogy Őfelsége a király első hadsegédévé nevezte ki Sztojanovics Dragomir hadosztálytábornokot, eddigi tüzérségi felügyelőt. Beograd katonai parancsnokává Tomics Vojislav hadosztálytábornokot, a szávai hadosztály eddigi kerületparancsnokát nevezte ki Őfelsége. Markovics Dusan tábornokot a csendőrség parancsnokává nevezte ki Őfelsége Alekszandar király.

A 201. léghajózási csoport 7. repülőezredének segédtisztjévé Ranko Raskovics főhadnagyot, a 263. léghajózási csoport 4. repülőezredének segédtisztjévé Pavao Burkus főhadnagyot, az I. repülőezred pilotaiskolájának parancsnokává Branko Fanebl főhadnagyot, az I. repülőezred segédsapátának parancsnokává Dusan Arapovics hadnagyot nevezte ki Őfelsége.

Az igazságügyminiszter Szarajevóban

Dr. Szrszkies Milán igazságügyminiszter tegnap délután 5 órakor, gyorsvonattal Szarajevoba érkezett. Megérkezése után a városházán tanácskozás volt, amely hódol'táviratott küldött Őfelsége Alekszandar királynak és ugyancsak táviratban üdvözölte Zsivkovics Petar miniszterelnököt.

A FIDAK köszönete

Zsivkovics Petar miniszterelnök tegnap terjedelmes levelet kapott a FIDAK elnökségétől, amelyben meleg szavakkal mond köszönetet azért a páratlanul szívélyes és lékötelező vendéglátásért, amelyben az egyesület tagjainak legutóbbi jugoszláviai látogatásuk során a hatóságok és a nép oldaláról részük volt.

APOLLO

okt.

6-án

A német filmgyártás remeke:

Nina Petrovna szerelme

9 érdekesítő felvonásban

Főszereplők: **BRIGITTE HELM, Franz Lederer, Warwick Ward és Harry Hardt**

HIREK

1929. október 6. Vasárnap

Romai katolikus: Bruno kv. Protestáns: Bruno. Görög-keleti: (szeptember 23) Iván. A nap kel 5 óra 41 perckor, nyugszik 17 óra 10 perckor. A hold kel 10 óra 1 perckor, nyugszik 19 óra 3 perckor.

— A katolikus Egyház kormányzói. A Vatikán most megjelent évkönyve szerint az egész világon van: 14 patriárcha, 245 érsekség, 903 püspökség, 57 apátság, 331 apostoli helynökség és 50 államban van diplomáciai kirendeltség.

— **Miniszterek utazása.** Beogradból jelentik: Srksics Milan dr. igazságügyminiszter Szarajevoba, Svrjuga Sztanko pénzügyminiszter Zagrebba utazott.

— **Stamper Andrija dr., a közegészségügyi minisztérium osztályfőnöke a dunai bánátságba utazott.** Beogradból jelentik: Stamper Andrija dr., a közegészségügyi és szociálpolitikai minisztérium osztályfőnöke a dunai bánátságba utazott ellenőrző körútra.

— **Pilsudski marsall Olaszországba utazott.** Varsóból jelentik: Pilsudski marsall hosszabb időre Északolaszországba utazott. A marsall elutazásával kapcsolatban riasztó hírek terjedtek el Lengyelországban Pilsudski marsall egészségi állapotára vonatkozólag.

— A petrovaradini vártemplomban helyezik el a Mária Schnei-kegyképet. Vasárnap délután fél három órakor ünnepélyes körmenetben szállítják át a Mária Schnei-esodatevő Szűz képét a tekijai templomból a petrovaradini vártemplomba. Ez alkalommal a vártemplomban vecsernyét és szentbeszédet tartanak a hívőkhoz.

— **Vizgáztak a tanítók.** A szombori tanítóképzőben szerdán volt a tanítók gyakorlati vizsgája, amikor is 42 jelentkező közül 25 jelölt vizsgázott le sikeresen.

— **Felhívás a galamb- és baromfi tenyésztőkhez.** A noviszádi baromfi és galambtenyésztők egyesülete felhívja mindazokat a tenyésztőket, akik a november 17–21-ig tartandó noviszádi galamb- és baromfi kiállításon résztvenni óhajtanak, jelentsék azt be az egyesület rendezőbizottságánál, Noviszád, Futaki-ut 96. Ugyancsak kívánatos volna, ha a kiállításon a galamb- és baromfitenyésztéshez szükséges rekvizitumok (inkulátorok, etetők stb.) készítésével foglalkozó iparosok és kereskedők is minél nagyobb számban résztvennének a kiállításon. A rendezőség elfogad reklámokat és hirdetések a kiállítási katalógus részére is, amely nagy terjedelemben jelenik meg. Jelentkezéseket legkésőbb november 1-ig fogad el a kiállítás rendezőbizottsága.

— **Elrendelték a vizsgálati fogságot Kalesics Iván ellen.** Mint ismeretes, a noviszádi rendőrség néhány héttel ezelőtt letartóztatta Kalesics Iván, volt osztrák vezérkari alezredest, aki üzletfeleitől jelentékeny összeget csalt ki s a pénzt Montecarlóban elkártyázta. Papricsics Milán vizsgálóbíró az óta több ízben kihallgatta Kalesicsot, aki töredelmes vallomást tett sikkasztásairól. A vizsgálóbíró tegnap elrendelte a vizsgálati fogságot Kalesics ellen.

— **Uj nyilvános telefonállomás.** A Guttman trafik (Postanszka u. 14) nyilvános telefon állomást szereltetett fel, melynek száma: 29–46.

— **A vádtanács is megerősítette Moljac Száva előzetes letartóztatását.** A rendőrség a napokban letartóztatta Moljac Szávát, a noviszádi postai műhely főnökét, aki több kincstári cikket szállított el a raktárból s azokat bátyja lakásának padlásán rejtette el. A vizsgálóbíró elrendelte Moljac Száva előzetes letartóztatását, Moljac azonban felfolyamodást jelentett be a vizsgálóbíró határozata ellen. Tegnap a törvényszék vádtanácsa foglalkozott Moljac fellebbezésével s hosszabb tanácskozás után megerősítette Moljac Száva előzetes letartóztatását.

— **Bírák kinevezését kérik az apatini ügyvédek.** Apatinból jelentik: Az apatini ügyvédek sürgős beadványt intéztek az igazságügyminisztériumhoz, amelyben kérték a minisztert, hogy sürgősen nevezzen ki bírát, a bírák nélkül maradt apatini járásbíróvához.

— **Földrengést észleltek Romániában.** Bukarestből jelentik: Tegnap reggel 5 óra tájban, az egész romániai-Bánát területén földrengéseket észleltek, amelyeket földalatti moraj kísért. A földrengéseket legerősebben Karánsebesen és Lugoson érezték, míg Temesváron csak igen gyenge volt a földmozgás. A földrengésnek, amely csak csekély károkat okozott, emberélet nem esett áldozatul.

— **Esküvő.** Mornau Frigyes noviszádi evangélikus lelkész és Lébnerz Honka ma délután 3 órakor tartják esküvőjüket.

— **Fekete péntekje volt tegnapelőtt a newyorki tőzsdének.** Newyorkból jelentik, hogy a tőzsdének tegnapelőtt ismét fekete péntekje volt. A piac valamennyi területén óriási árszuhanás állott be, amelyhez hasonlóra hosszú időnk óta nem volt példa. A vezető értékek 50–30 pontos árvesztéséget szenvedtek. Több részvény, amelynek árfolyama 260 felett állott, 207-re zuhant le.

— **Dr. Nenadovics J. kornazi főorvos bőr és nemi bajok szakorvosa utjáról hazakerkezett.** Rendel Novisad, Jevrejska ul. 11. alatt.

— **Meg kell nehezíteni az ecetsav szabad forgalmát,** mert igen sokan ezzel a méreggel követnek el öngyilkosságot. Az öngyilkosok szomorú statisztikája nálunk is erősen emelkedett a háború óta. Ez ellen küzdeni kell minden rendelkezésre álló eszközzel. Kétségtelen tény, hogy az öngyilkosjelöltek száma erősen csökkenne, ha nem jutnának olyan könnyen mérgező. A mióta a marólug szabad eladása korlátok között van, azóta meglehetősen megfogyatkozott azok száma, akik ezzel a borzalmas méreggel akartak megválni az életől. A marólug helyét azonban az ecetsav foglalta el. Nálunk minden kis vegyeskereskedésben szabadon árusítják ezt a rettenetes hatású mérget, amelyből 50 gram elég, hogy a legerősebb embert is megölje. Zagrebi lapok megállapítása szerint ott az öngyilkosságok kilencven százalékát ecetsavval követik el és éppen ezért mozgalom is indult meg, hogy az illetékes hatóság korlátozza az ecetsav szabad eladását. Remélhetőleg ez az akció sikerrel jár majd és így egy méregtől megfosztva bizonyára csökkenni fog az öngyilkosok száma is.

GONDOLJON a közeledő téli hónapokra és szerezze be már most **tűzifa, szén és kokszt** szükségletét **PACIK ISTVÁN ÉS FIA** fetelepeén NOVISAD, Pirosi ut. Vársátr. Telefon 26-10.

— **KÖSZÖNŐM!** Nem kérek mást, csak valódi POZOVIC-féle DESZÁNKA KRÉMET.

— **A tartós szárazság jelentős károkat okoz a magyar mezőgazdaságban.** Budapestről jelentik: A talaj-előkészítő és őszi vetési munkálatok a szárazság miatt, az országnak csaknem minden részében nagy késédelmet szenvednek. A kedvezőtlen időjárás a legelőkön is érezteti hatását. A legelők sokhelyütt kiszáradtak és csak nagyon gyenge rajtuk a takarmány, úgyhogy az állatok táplálása mind nagyobb gondot okoz a gazdáknak. Néhánynapos esőre volna szükség, hogy a mezőgazdasági és vetési munkálatok elvégezhetőek legyenek.

— **Pénzt az uccára dobja,** ha butorszárságát nem Hemler butorületében, Noviszád, Safarikova ulica 30. szerzi be.

Szüleiről, férjéről, feleségéről, gyermekéről (bármilyen fénykép után) legszébb nagytárat készít **D. VAJDA fényképnagyítóműtész** Noviszád, Željeznička 32.

— **Dus választék férfi szövetekben,** télikabát, felöltő és női kabát szövetekben Kara és Fratricsevics, „Az Orangyalhoz” Noviszád, Futoski put 48.

— **A has teltsége, májtájéki fájdalmak,** emésztési nehézségek, gyomorbelhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethető és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértódlások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Adófizetők figyelmébe.** A noviszádi városi tanács figyelmezteti az adóköteleseket, hogy a földadó fizetése már esedékes. A földadó két egyenlő részletben fizetendő augusztus 15. és november 1-én. A házadó, III. oszt. kereseti adó, a járadék adó, valamint a részvénytársasági adó négy részletben fizetendő: január 1, április 1, július 1. és október 1. Az esedékes vagyonadó legkésőbb november 15-ig fizetendő. Mindazok, akik adójukat nem fizetik a megállapított határidőig, az esedékesség napjától 6 százalékos késedelmi kamatot fizetnek. Végrehajtás esetén felszólítási illetékért 1 százalékos, végrehajtási költség fejében pedig két százalékos fizetendő az esedékes összeg után. A városi tanács felszólítja tehát az adóköteleseket, hogy a megállapított határidőt pontosan tartsák be.

Halló! Darányi telepek!

A közeledő téli napokra **tűzifa, szén és kokszt** szükségletét legolcsóbban szerezheti be **FREUND KÁROLY** fetelepeén, Noviszád, Darányi telep I. csop. 23

— **Tűz volt Petrovoszelón.** Pece Mihály János petrovoszelói gazdálkodó tanyáján ismeretlen okból tűz keletkezett és az összes szalma és takarmány több ezer dinár értékben a tűz martaléka lett.

— **Jutányosan legjobb áru.** Dobozokban nagy választék. Prima lemez minden színben. Eladja csak a Barth cég! Barth Domonkos, fabrika kutija. Mali Liman, Novi — **Táncestély haladóknak** Nemes tánciskolájában (Lövölde) 8–11-ig. Kitűnő jazzband zene.

— **Reformerek, gummifűzők, haskötők és melltartók raktáron és mérték után** Bart L. Petra Zrinjskog ulica 17. alatt.

— **Betörések Szrpszki Mileticesen.** Odzsa ciról jelentik: A szeptember 30 és október 1. közötti éjjelen Szerb Miletics községben több üzlethelyiségbe betörték. A betörők kis összegeket találtak, majd autóra szállva elmenekültek. A rendőrségnek eddig nem sikerült a tettesek nyomára akadni.

— **Pincetűz a Futaki uton.** Tegnap délután fél négy órakor a 43-as számú rendőr jelentette a városi tűzörségnek, hogy a Futaki-ut 33. sz. házban nagy tűz ütött ki. Amikor a városi tűzörség nagy apparátussal kiért a helyszínre, megállapította, hogy az említett ház pincéjében — egy darab rongy gyulladt ki. A tüzet egyébként Ifju Géza okozta, aki gyertyával járt a pincében. Miután a tűzörségnek nem akadt dolga, rövidesen elvonult a helyszínéről.

Tűzifa - Stamler

Noviszád, gázgyárnál. Telefon 23-56

— **Világos női kesztyű hamar piszkoldik** ezért ajánlatos ha a híres „Wilbra” bőrfestékkel frissen átfestjük.

— **Aki étvágytalanságban szenved** igyon naponta ebéd és vacsora előtt egy pohárka Energin kina-vasbort. Jobb kedvet kap az étkezéshez s fokozza az emésztést. Gyógyszertárakban és drogériákban egy felliteres üveg 40 dinár.

— **Felhívás a vojvodina nyugdíjasokhoz.** Tagsági díjak befizetése szeptember 6-án a Maros-féle vendéglőben történik.

ODOL **ODOLJA** PÁTE DENTIFRICE
tisztít — üdit — kiadós

Hétfőn hallgatja ki a vizsgálóbíró Käfer Lajost, a noviszádi vasuti fűtőház sikkasztóját Tegnap reggel adták át az ügyészségnek

Megírtuk tegnap, hogy a rendőrség befejezte a nyomozást Käfer Lajos bűnügyében, aki mint ismeretes 257.000 dinárt sikkasztott a vasuti fűtőház pénztárából.

Miután Käfer Lajos maga is bevallotta a sikkasztást, a rendőrség tegnap reggel átkísértette az ügyészség fogházába.

A nyomozás megállapítása szerint Käfer Lajos olyan módon követte el a sikkasztásokat, hogy a munkások bérlistáját meghamisította s amikor az elsikkasztott összegeket fedezni kellett, a bérlistát bemutatva a vasuti főpénztárnál, ahol gyanútlanul kifizették az összegeket. Ilyen módon néhány hónap alatt több mint negyedmillió dinárral károsította meg Käfer a vasuti kincstárt.

A nyomozásban résztvevett a szubotocai vasutigazgatóság vizsgálóbizottsága is, amely több napig tartó vizsgálat után meg-

állapította, hogy az elsikkasztott összegek 257.000 dinárra rugnak.

Käfer Lajos egyébként naplót vezetett az elsikkasztott összegekről s a vizsgálat megállapítása teljesen egyezik feljegyzéseivel.

Érdekes, hogy a könnyelmű fiatalember néhány hónap alatt az egész öszszegnek a nyakára hágott s a pénzt leginkább barátjai és gyanus hölgyek társaságában mulatta el.

A letartóztatásakor csak jelentékteien összeget találtak nála, a többi ellumpolta. Időnkint olyan hatalmas dárídókat rendezett Käfer Lajos, hogy egyetlenegy éjszaka alatt tízezer dinárt fizetett ki csupán pezsgőfogyasztás címén.

A vizsgálóbíró hétfőn hallgatja ki Käfer Lajost, aki dacára annak, hogy három apró gyermeke van, egyáltalán nem fogja fel tragikusan letartóztatását.

Orvosi bizottság feljelentette a vrbaszi kendergyárat

„A kendergyár néhány dinár megtakarítása végett az egész Középbácska egészségével játszik“

Novivrbászról jelentik: Néhány novivrbászi polgár feljelentésére a napokban egészségügyi bizottság szállt ki Verbászra, hogy megvizsgálja a kendergyár áztató műveit, mert a feljelentés szerint a kendergyár nem tartja be az előirt egészségügyi szempontból végtelenül fontos szabályzatokat és a csatorna vizének megfertőzése által kockára teszi a csatorna egész környéke lakosságának egészségét.

A bizottság, amelyet dr. Hempdt noviszádi orvos vezetett, tüzetesen megvizsgálta az áztatók berendezését és sikerült megállapítania, hogy sem a kémiai tisztításra, sem a filtrózásra nincsenek az áztatók megfelelő készülékkel ellátva és mikor dr. Hempdt kinyitotta az áztató medencék csatornáit, a bűzös, mindennemű fertőző betegségek bacillusaitól hemzseggő viz egye-

nesen a csatornába folyt.

A csatorna pedig tovább hőmpolyogteti a vizet egészen Sztari Becejeig és a közbeső községek levegőjét annyira megfertőzi hogy az uccán tartózkodni szinte lehetetlen. A víz gyilkoló mérgeitől pedig a csatornában ezrével pusztulnak a halak és rothadó hulláik még fokozzák a levegő döglétes bűzét. Dr. Hempdt felháborodásának éles szavakban adott kifejezést, mert a kendergyár néhány dinár megspórolása végett egy egész környék egészségét teszi kockára és egyben továbbította a feljelentést az egészségügyi minisztériumba, kérve a legszigorubb vizsgálatot és a lehetetlen állapotok megszüntetését. Verbász és Sombor községekben, melyeket közvetlenül sujt ez az állapot, remélik, hogy végre meg fogják rendszabályozni a kendergyárat.

Atszállították Noviszádon Wrangel Péter tábornok holttestét

Mint már jelentettük, Wrangel-Mihajloviics Péter kozáktábornok holttestét, amely eddig Brüsszelben volt eltemetve, a jugoszláviai oroszok kívánságára exhumálták s Beogradba szállították.

A holttestet szállító külön kocsit pénteken délután öt órakor érkezett Szubotcáról Noviszádra, ahol tegnap reggelig maradt. A gyönyörű bronzkoporsót hatalmas orosz zászló borítja s mellette négy kozáktiszt áll díszőrséget. Az éjszaka folyamán is orosz kozákok őrizték a koporsót.

Tegnap délelőtt 9 órakor a polgári hatóságok vezetőinek jelenlétében a noviszádi orosz kolónia gyásznapját rendezett Wrangel tábornok koporsója előtt. Az emlékünnepet a város részéről Borota Branislav dr. polgármester, Lákics Jován polgármesterhelyettes, valamint a városi tanács több tagja is megjelent. Pontban 9 órakor megjelent Csirics Irenej görögkeleti püspök, továbbá Mitrovics Zsiván tábornok, Zsivkovic Miloszav tábornok, Richter és Pavlovics ezredesek, valamint nagyszámu kozákság. Néhány perccel 9 óra után egy százas orosz kozáktiszt az orosz császári lobo-

góval az élén elvonult a koporsó előtt, utánuk haladtak a noviszádi orosz iskola növendékei. Ezután Malinkov orosz próta megkezdte az egyházi szertartást, melynek befejeztével az orosz tisztek, az orosz Matica és az orosz rokkantak egyesülete három gyönyörű koszorút helyeztek el Wrangel tábornok koporsójára.

A holttestet szállító kocsit délelőtt 11 órakor hozzákapcsolták a beográdi személyvonathoz és Karlovecba szállították, ah 1s in tén emlékünnepet rendeztek a koporsó mellett. Este hat órakor Wrangel tábornok holttestét Beogradba szállították.

Costes és Bellomte Kinában leszállottak

Osakából jelenti a londoni Reiter iroda: Charbini híradás szerint Costes és Bellomte francia aviatikusok Ciekhar közelében Kovchinza faluban tegnap délután 3 órakor földeszálltak.

Ciekhar székhelye He Lun Kiang tartományban és 105 kilométernyire fekszik az orosz—kinai vasutvonalról.

APOLLO okt. 7—8-án

Forró vér

6 érdekfeszítő felvonásban

Főszerepben
JAMES MURRAY

SPORT

A mai mérkőzések

Az elsőosztály mai, második bajnoki fordulóján, Noviszádon a

Temerini T. C.—Vojvodina

mérkőzés kerül eldöntésre. A két együttes ezuttal találkozik először a bajnoki küzdelmek során, sőt ha emlékezőnk nem csal, teljes első csapatuk eddig nem is mérköztek egymással. A bajnoki évet mind a ketten balszerencsével kezdték meg, de a két csapat kvalitása kezesség arra, hogy ez a balszerencse csak a pillanatnyi helyzetnek volt a szüleménye. Papirforma szerint a Vojvodina kisgólarányu győzelme várható.

Mitrovica futballsportjának mai programja, a

Rádnieski—Gradjanszki

elsőosztályu bajnoki mérkőzés. Két jóformában levő együttes találkozása lesz ez a mérkőzés, amelynek papirforma szerint a Rádnieski a biztos favoritja. Mitrovicán azonban már többször megdőlt a papirforma és a noviszádi munkáseggyüttesnek semmi oka sincs elbizakodásra. Ha teljes erővel fekszik a küzdelemben, 2—3 gólarányu győzelme nem lehet kétséges.

Sabácon, a

NAK—Mácsva

mérkőzés győztesét, a Mácsvában látják, tegyük hozzá — joggal. A többszörös bajnokcsapat kedvező helyzeténél fogva korlátozástól mentesen dolgozhat formája megjavításán és ha a noviszádi egyesületek között nem jön létre teljes megértés a mérkőzések rendezése körül, a Mácsva hegemoniájának megdöntése csak meddő sopánkodás marad.

Ilyen körülmények között noviszádi csapat, így a NAK sem számíthat győzelemre Sabácon. Már 1—2 gólos vereség is jó eredménynek számítana.

Másodikosztályu mérkőzés ma nem lesz Noviszádon, Petrovaradinban a

Szlovaeski—Gradjanszki

mérkőzés kerül eldöntésre. Reméljük, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően, a szokásos botrányok ezuttal elmaradnak a petrovaradini pályán és a csapatok teljes tudásukkal, külső behatásoktól menten vivatják meg az osztály egyik legjelentősebb mérkőzését. A Gradjanszki nagy helyzeti előnnyel indul a küzdelemben, mégis eldöntetlen, vagy minimális gólarányu Szlovaeski győzelmet várunk.

Palánkán a

Szloga—Hajdnak

mérkőzés kerül lejátszásra, amelynek győztese 1—2 góllal a helyi csapat lehet.

— **Mérkőzések után, Nemes tánciskolájában találkozik a sportifjuság.**

A NAK következő játékosai felhivatnak, hogy ma reggel fél 9 órakor felszerelésükkel a Kraljica Maria uton jelentkezzenek a csapatvezetőnél: Hoffmann, Szabó, Róka, Németh, Kárász, Müller, Schelb, Lemler, Stefancics, Schick, Pintér és Heterle.

ODEON okt. 6-án ** Dupla műsor!

Egy leány és három klovn

Cirkuszfilm 6 felvonásban

RAJAH

5 gyönyörű felvonás
eredeti indiai felvételekkel

A·Z·A·S·S·Z·O·N·Y·O·K·V·A·S·Á·R·N·A·P·J·A

Ér-e az asszony annyit mint a férfi

A szellemi képesség nem függ az agyvelő súlyától

Kérdezze meg a feleségét vagy nőismerősét, vajjon tudja-e, hogy a nők általában kisebbek és könnyebbek és izomerőre is gyengébbek, mint a férfiak. Bizonyára tudni fogja, vagy ha nem, el fogja hinni önmagának. De kérdezze meg egyszer, vajjon elismeri-e, hogy a nők szellemileg kevesebbet tudnak produkálni, mint a férfiak. Ezt már nem fogja aláírni. És ha ön ragaszkodik állításához, akkor egy többé-kevésbé szigorú szövegtáblának teheti ki magát. Vajjon kinek van igazsága? A régi jó időkből származó hagyományos nézeteket ma már alaposan és figyelmesen meg kell vizsgálni. A nők mindinkább arra a meggyőződésre jutnak, hogy szellemi téren ugyanazt tudják teljesíteni, mint a férfiak. Sőt sok férfinak is ez a nézete. Hogy a kérdésre válaszoljunk, először is azt kell megvizsgálunk, vajjon testi akadály gátolja-e a nőt olyan szellemi erő kifejtésében, mint amit a férfiaktól megszoktunk, hogy vajjon az agyveleje, amely — mint minden szerve — kisebb, már önmagában kisebb szellemi képességűvé teszi-e. Előre is megmondhatjuk, hogy nem.

Ez a kérdés már sok gondolkodó férfit és nőt foglalkoztatott. Nemrégiben halt meg Washingtonban Mrs. Gardner, egy ismert amerikai író, aki magas hivatalnokai állást is betöltött. Végrendeletében úgy intézkedett, hogy agyvelejét a Corner-egyetemen vizsgálják meg és állapítsák meg, vajjon van-e különbség egy nagyon tehetséges nő és egy nagyon tehetséges férfi agyveleje között. Az író agyveleje 1150 grammot nyomott, pontosan annyit, mint amennyit egy tudós agyveleje, amelyet röviddel azelőtt mértek meg ugyanazon az egyetemen. Ezzel a megállapítással azonban nem jutottunk nagyon előre. A szellemi képesség és tehetség nem függ az agyvelő súlyától és az agyvelőt körülvevő koponya nagyságától. Hogy az amerikai Oliver Wendell Holmes szavait idézzük: Az ember fejéből épp oly kevéssé lehet tartalmára következtetni, mint egy szekrény külsőjéből a benne lévő aranytartalomra. Ha tehát egy ember, akinek nagy koponyája van, ebből arra következtet, hogy rendkívüli szellemi képességei is vannak, még ha valóban okos ember is, az indokolása helytelen. Sok mérés után megállapították, hogy jelentős emberek koponyája nem volt nagyobb az átlagosnál. A férfagyvelő átlagban 1375 gr. a női agyvelő 1245 gr. nyom. Egyes esetekben a nő agyveleje azonban természetesen felülmúlhatja a férfié. Régebben megállapították, hogy a kultúrépítő agyveleje az idők során folytonosan növekszik. Nagyon kérdéses azonban, hogy ez a megállapítás helyes-e.

A dolog tisztázását nagyban előmozdítják a férfiak és a nők szellemi képességei körül végzett lélektani kutatások. Terman egyetemi tanár Californiában sok fiatal férfit és nőt ugyanazon próbákkal vizsgált meg és a különbség szellemi képességeik között csak két százalék volt a férfiak javára. Más californiai vizsgálatoknál a két nem szellemi képessége között nem volt különbség. Thorndyke tanár a Columbia-egyetemen tíz ikerpárt vizsgált meg. Minden ikerpárban egy férfi és egy nő volt. Az eredmény az volt, hogy a két nem intelligenciája teljesen egyenlő. Thomson dr., a csikágói egyetem tanára huszonöt férfit és huszonöt nőt vizsgált meg, akik ugyanolyan nevelésben részesültek és ugyanabba a társadalmi osztályba tartoztak. Ő sem talált számbavehető különbséget. Ugyanezt a tényt állapították meg európai tudósoknak hasonló irányban folytatott vizsgálataik is. A két nem az iskolában is körülbelül egyenlően tanult. Természetesen vannak alapvető eltérések a szellemi tevékenység mino-

ságában. A lányok olyan dolgokban tűnnek ki, amelyek kevésbé kívánják meg az önálló gondolkodást, tehát helyesírásban, grammatikában idegen nyelvek elsajátításában. A szavak és szabályok betanulása, ami a fiuknak nehéz fejtörést okoz a lányoknál magától értetődően és könnyen megy. Ahol a leány tanulmányaiban járt utat talál, ott átlagban felülmúlja a fiukat. Ezzel szemben a fiu gyakrabban kérdezi a dolgok miértjét és így inkább fizikában, matematikában, kémiában és történelemben tűnik ki. Korán meglátszik, hogy ő a teremtő-gondolkodó, aki új utakat és új megoldásokat tud. Így lesz az asszony később inkább az utazó, a férfi az útjító. Az a belátás, hogy valamit nem lehet megvalósítani, a férfi szellemét még sokáig nem hagyja nyugodni. Új utakat próbál és így lesz feltaláló, felfedező belőle. Külső nehézség és akadály nem tudja feltartóztatni, mint a nőt.

Hogy a nő kevesebbet tud teljesíteni szellemi téren, azért újabbban a nevelési felelőssé teszik, amely a nőbe belenevelti kisebb-értékűségnek az érzését. A fiatal leány kezdetől fogva nem hall mást, mint hogy ő nem tudja ugyanazt teljesíteni és ugyanazt elérni, mint a férfi. A közélet vezető állásai, ahol a nő szellemi képességeiről tanubizonyítást tehetne, nagyjában el vannak zárva a nők elől. De mi ma már a kisebb-értékűség érzésében nemcsak gátlást látunk. Ez az érzés más belső erőt fejleszt ki, amely legyőzve a kisebb-értékűség érzését, nagy cselekedeteket ösztönöz. Egyébként is átalakulnak a viszonyok és néhány évtized, vagy talán csak néhány év kérdése, míg a nők számára az összes állások elérhetőek lesznek. Lecky amerikai pszichológus a férfi és a nő szellemi képességei között a különbséget más szempontból nézi. A képesség a két nemnél ugyanaz, de a férfi jobban tudja a meglévőt felhasználni és energikusabb akaratu. Ezt a tudós a szervezet belső kiválasztásával hozza kapcsolatba, amely a férfinak több szabad energiát állít a szolgálatába. Ezek szellemi képességét jóra vagy rosszra irányítják és ez volna az oka annak is, hogy több lángelme és több örült van a férfiak között, mint a nők között. A nők egy vonallal lejjebb vannak, de a végleteket is elkerülik mind a két irányban. Szellemileg a nők jobban hasonlítanak egymáshoz, mint a férfiak. A nő feladata — az, hogy gyermekei legyenek — könnyebben valószínűsíthető, ha a nő nem távozik el nagyon az átlagértéktől. A férfi és a nő természetes szerepe e téren egyaránt fontos. Amit az energikusabb és teremtőbb férfinem megtalált, azt a nő megőrzi és megtartja. A nő dolgozza be a mindennapi életbe az eredetileg új gondolatokat. Mellékesen megjegyezve, a nő feladata elvégre az is, hogy a férfi-lángelméket világra hozza. Így Lecky arra a következtetésre jut, hogy a nők azért maradnak el a szellemi teljesítések dolgában, mert belső akaratauk hiányzik hozzá. Ők lényegében feleségek és anyák akarnak lenni, nem pedig lángelmék.

De éppen a mai időben mutat sok jel rá, hogy ez a beállítás megváltozhatik. Ma még csak nagy fáradsággal vivja ki a nő magának azokat a külső körülményeket, amelyek szellemi képességről látható próbát

és bizonyítékot adhat. A születésének csaknem minden kuturországból tapasztalható hanyatlása mögött egy nagy és egyelőre megoldhatatlan rejtély van és ezt a legkevésbé sem lehet anyagi szempontokkal megmagyarázni. A nőnek ez az elfordulása beláthatatlan következményekkel fog járni. El lehet képzelni, hogy a nő szabadabb működése a szellemi képességeit is fel fogja fokozni, de természetesen más kérdés, hogy boldogabbak lesznek-e a nők majd úgy, mint ha alávetik magukat a természettől kapott feladatuknak.

SCH. dr.

Katyanszki Vidoszava

táncintézte

október 14-én, hétfőn a volt Winkler palota nagytermében

megnyitja az új tanfolyamát, kizárólag diákok részére, és esti oktatás 5-7-ig. — Este fel 9-11-ig minden hétfőn, szerdán és pénteken. — Csütörtök és vasárnap Dancing Jazzbanddal. Külön órákra beiratkozás és felvilágosítás Ustavka ulica 24. szám alatti lakáson

KOZMETIKA

A kozmetika, helyesebben szépségápolás az első nővel együtt született meg. Ősidők óta minden nő arra törekszik, hogy meglévő szépségét megtartsa, fokozza, a kevésbé szép nő pedig szépséghibáinak takarására kendőzőszereket vesz igénybe. Miatán ideálisan szépnek mondható bőre igen kevés nőnek van, így legtöbb különböző szépségápoló és eljárások használatára van utalva. A modern kozmetika haladásának során nem elégszik meg a sok esetben ártalmas kendőzőszerek általános használatával, hanem a szépség fenntartásának és annak megszerzésének lehetőségeit kutatva, rátért az egyéni bőrápolás szükségességére. Az egyéni bőrápolást azonban csak úgy tudjuk kultiválni ha a kozmetika alapvető fogalmaival tisztában vagyunk, ez okból fontosnak tartom hogy sorozatos közleményekben ismertessem mindazon szépséghibákat, melyek megfelelő egyéni kezeléssel az arcról, illetve a bőrfelületéről eltávolíthatók.

A zsíros arcbr.

Egyik leggyakoribb kozmetikus hiba az arcbr. túlzottsága. A bőrön kezdetben száraz, korpás tünetek mutatkoznak, későbbi formája zsíros és olajos. A zsíros arcbr. a faggyubőség az orr, homlok és alsó ajk környékén van legjobban kifejlődve. A zsírosságot a faggyumirigyek túlzott bősége idézi elő. A mirigyek a kivezető nyílásokat eltorlaszolják és létrehozzák a mitesszereket és ha ezek eltávolításáról nem gondoskodunk, akkor később pattanásoknak is lesznek okozói. Tudvalévő, hogyha a pattanások elgennyesednek, akkor a genny az egész arcot tönkretesz, ezenkívül a faggyumirigyek túlzott működése a hajszálereket is kitérít, elszínesíti, pirossá teszi. Ezért, ahogy arcunk zsírosságát észre vesszük, annak rendbehozatala céljából azonnal forduljunk szakemberhez, vagy személyesen, vagy levélben, vázolja az észlelt tüneteket, hogy ezáltal elejét vegyük az esetleges utólagos kellemetlen következményeknek. Addig is azonban, amíg módunkban van szaktanácsért folyamodni, mosakodjunk naponta háromszor teljesen neutrális szappannal meleg vízben.

Váradiné Pataky Aranka.

A kozmetikai iparnak rövid időn belül való elsajátításával minden hölgy nyugodt, uri megélhetést biztosíthat magának

Bővebb felvilágosítást, valamint minden kozmetikai kérdésben ingyenes szaktanácsot ad VÁRADINÉ PATAKY ARANKA kozmetikai műterme, Budapest, VII. Erzsébet körút 8. I. Diszkrét levelezés és csomagszétküldés

Megfejtések.

Mult vasárnapi számunk „A gyermekek vasárnapja” rovatában közölt rejtvények megfejtése: 1. Nagypéntek, 2. Keresztspók, 3. Csikszerepa, 4. Nagyfiát, 5. Ekszer. Valamennyi rejtvényt helyesen fejtették meg: Kovács János, Pálincás István, Cséki Ilona. Több rejtvényt helyesen fejtettek meg: Neurohr Magduska, Kovács Anna, Kálmán Mancsi, Biró Juci, Balázs Lajos és Géza, Pöhlé László, Ruzsicska Sándor, Csányi Dezső, Patz Sándor, Warnusz Béla, Hart Ilonka, Soltész Dezső, Weiskopf Ferenc és Hajdu Ilka.

A megfejtők közül Pálincás István, Ruzsika ul. 43; Cséki Ilona, Josipa Runjanina 6. egy-egy mesekönyvet, Szigeti Maca, és Kovács János, Strazsilova ul. 4, a Délbácskát fél hónapra nyerték.

RÁDIÓ-MŰSOR

Vasárnap, október hó 6.

Beograd. 9: Istentisztelet a beográdi püspöki templomban. 11.10 és 11.45: Vizárlásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.25: A rádió zenekar hangversenye. 13.30: Ujsághírek. 17.05: Szerb cigányzenekar hangversenye. 17.30: Mezőgazdasági előadás. 20: A „Koszovo” irodalmi egyesület estje. 22.10: Bandics Mica monológja. 22.20: Hírek. 22.35 „Carmen”, Bizet négyfelvonásos operája gramofonlemezen.

Zagreb. 11.30: Délelőtti hangverseny. 20: Operaelőadás közvetítése a zagrebi Nemzeti Színházból.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a Belvárosi plébániatemplomból. 11.30: Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapu-téri templomból. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 15.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Fuchs Elemér m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő: „A must és a bor javítása”. 16: Rádió Szabad Egyetem. Utána

Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 17.15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a Vigadó nagyterméből. 19: Emlékbeszéd október 6-án. 19.15: Sport- és löversenyeredmények. 19.25: A „Bánk bán” c. opera cselekményének elmondása és az előadás színlapjának felolvasása. 19.30: A m. kir. Operaház előadása. „Bánk bán”. Utána: kb. 22.30: Pontos időjelzés és időjárásjelentés. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszállóból.

Berlin. 7. Torna. 8.55: A potsdami hangjáték közvetítése. 9: Egyházi ének. — 12.30: Déli zene. 14.15: Gramofonzene. — 15: Három egyfelvonásos. 15.45: Marek, Weber hangversenye. 17: Sheriff: „A második oldal” c. háromfelvonásos színművének közvetítése. 20: Népszerű hangverseny. — 20.45: Közvetítés Leipzigről. 21.30: A weimari Reitz-négyes előadása: Brahms: A-moll vonósnegyes.

Hétfő, október hó 7.

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizárlásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.20: Kis gramofonhangverseny. 12.30: Tözsdejelentések. — 12.40: A rádió kvartett hangversenye. 13.30: Ujsághírek. 17: Dívatbeszámoló. 17.25: Radoszavljevics Szivovjin előadása a szerelemről. 17.50: Gramofonhangverseny. 20: Kasznár-Karagyics Zórka előadása a nők pacifizmusáról. 20.30: Blagojevics Deszimir verseiből olvas fel. 21: Hangverseny a katólikus templomban. Közreműködnek Zsaldova Mária és a szláv vonósnegyes. 22.30: Ujsághírek. 22.45: Kis gramofonhangverseny

Zágreb. 12.30: Gramofonzene. 17.30: Zene az Európa-Palace moziból. 20.30: Színházi előadás közvetítése.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A Mandits szalonzenekar hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vizárlásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 15.45: Fulton-rendszerű képátvitel. 16.20: Asszonyok tanácsadója. 16.45:

Pontos időjelzés, időjárás- és vizárlásjelentés hírek. 17.45: Magyar nóták és csárdások. 19: Német nyelvoktatás. 19.35: Dr. Komjáthy Aladár novellái: „A meztelen lélek”; „A bukás”. Felolvassa a szerző. 20.10: Mozart-hangverseny. Közreműködik a m. kir. Opera tagjaiból alakult zenekar. Utána: kb. 21.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Berlin. 14: Gramofón. 16.30: Házi hangverseny. 18: Szórakoztató zene. 19.10: Schubert-dalok. 20.10: Szimfonikus hangverseny közvetítése az Enekekadémiáról.

MacDonald a „Berengária” fedélzetén



Ez a felvétel MacDonald amerikai utja közben készült.

A ZSARNOK FÉRJ
IGÁJÁBAN

(24)

TÖRTENETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMÓD

Hanem a babonás eszközökön örömet kapott, hogy megtudhassa a jövőndöt.

Babonás világban élt, amikor a titkos természet feletti erőiben vakon hitt a tömeg s ezért minden olyan babonás kísérletezését szívesen vett, amiből a jövőndöt kiolvashatták.

Az egyik sütőnöje apró cédulákra íratta vele a kastélyban lakók neveit s e papírszettek sorjában a fogasra akasztotta. Aztán kiment a mezőre, ezerjófűvet szedett s azt szálanként a fogasra akasztotta.

Révay inasa, aki titokban a gazdájával tartott, de azért Zsuzsannának is kedvében igyekezett járni, erősen firtatta, hogy mit jelentenek azok a fogason lógó fűszálak.

Egy csacska kislány aztán kikottyantotta, hogy ebből akarják megtudni, meddig él még Révay uram.

Akinek a fűszála leghamarabb hervad el, az még ez évben meghal. S természetes hogy a vén asszony gondoskodott arról, hogy Révay uram fűszála hervadjon el legelőbb. Ezt jól összeropogtatta, mielőtt a fogasra akasztotta. Világos tehát, hogy leghamarabb el kellett hervadnia.

Volt aztán öröm azok közt, akik gyűlölték Révayt. A többinek persze nem szóltak a dolgról, de már a várur inasa ezt is tudta.

Egy másik bejáró asszony a borsószemek eregetéséből tudta olvasni a jövőndöt. Tőle is megkérdezte Révayné, hogy meddig él az ura? És csodálatos módon ez is azt

jövendélte, hogy nemsokára meghal.

Az ilyen babonás jóslások új reményt öntöttek Zsuzsanna csüggedő lelkébe s arra gondolt, hogy Bakics urammal még Isten és ember előtt boldog lehet.

Gyakran ólmot is olvasztottak s a kiöntött ólmot hideg vízbe loccsantották. Az így támadt torzalakokból szintén a férj közeli halálára következtettek.

Aki valahol valami nézőasszonyt tudott, annak a címét szintén közölte Zsuzsannával s ő hol egyik, hol másik bizalmasát küldte hozzá, hogy jövőndöt mondjon.

Egyszer Dániel egy ilyen nézőasszonytól azzal az üzenettel jött vissza, hogy a férjének inge és alsónadrág kötőjét küldje el neki és ő megcsinálja, hogy az ura fél év alatt meghal.

Zsuzsanna borzadva kérdezte:

— Te mit mondtál annak a boszorkánynak?

— Azt, hogy a nagyságos asszony azt nem fogja megtenni.

— Jól mondtad, fiam, elküldeném én neki, az uram ingének zsinórját, de csak azért, hogy felkösse magát rá a pokolra való vén banya.

Fruzsinnának gyakran mondogatta:

— Lányom, nem tehetek róla, de akármerre nézek, mindenütt Bakics uramat látom, még éjjel is előttem áll, mikor alszom és mindig vele álmodom.

— Mert szereti nagyságos asszonyom.

— Te is úgy vagy azzal, akit szeretsz, firtatta Zsuzsanna.

— Úgy én, nagyságos asszonyom.

Bizalmas környezete előtt már nem is titkolta tehát, hogy Bakicsot szereti. Mióta Révay azt a szegyenletes kötelezőt kiadta a kezéből, nem félt tőle többé.

Ha megveri, itt hagyja, ha szerelmesen közeledik hozzá kikacagja és eltaszítja magától.

Néha sirt, máskor pedig széles jókedve

volt, aszerint, hogy mit álmodott Bakicsról.

Egyszer azt kérdezte Fruzsinnától:

— Vajjon elvehetne-e engem Bakics, ha az uram elhalna?

— Azt hallottam, hogy csak a pápa engedhetné meg ezt a házasságot, — felelte Fruzsina.

— Majd eimegy Bakics Rómába és megcsinálja, hogy feleségül vehessen, — mondtotta rá Zsuzsanna.

Igy hányódott a lelke örökös remény és kétség között. A negyedik héten végre hazajött az ő házi keresztje: Révay uram. Mikor megérkezett, akkor is keresztben állott a szeme.

Estére már megint annyira leitta magát, hogy alig állott a lábán. Nagy szuszogással közeledett Zsuzsannához.

— Feküdjék le kigyelmed és aludja ki a mámorát, — mondta neki szelíden.

Révay uram azonban nagyon szomjazta már az ajkát és ölelésre tárva a karjait, vad lihegéssel jött feléje.

— Hagyjon békét nekem, — kiáltott rá Zsuzsanna.

— Edes leányom, ne izélj, — dadogta Révay, — miközben csak úgy ömlött a borból belőle.

Végre ott állt felesége előtt. Zsuzsanna elfordította a fejét.

— Hát ez a szerelem, — dűnyögte szemrehányóan.

— Sohasem szerettem kigyelmedet és nem is fogom, — csattant fel az asszony.

— Zsuzskám, lelkem, micsoda badar beszéd ez?

— Badar, vagy sem, nem törődöm veled távozzék tőlem.

— Szentem, ölelj meg.

— Soha.

— Parancsolom.

Folytatása következik.

Revolveres merényletet kíséreltek meg a román belügyminiszter ellen

Bukarestből jelentik: Tegnap délután fél 4 órakor a belügyminisztérium épülete előtt egy férfi

revolveréből rálőtt Vajda Vojvoda Sándor belügyminiszter és kabinetfőnökének autójára. A golyó átütötte az autó egyik ajtajának ablakát, azonban célt tévesztett

Vajda Vojvoda miniszter és a kabinetfőnök sértetlenek maradtak. A merénylet nyomában letartóztatták. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy Goldbergernek hívják és Jasayba való. Azt hiszik, hogy Goldberger egy anarhista szervezet tagja.

Francia orvosprofesszorok részvételével konziliumot tartottak Buzdugán román régens betegágyánál

Bukarestből jelentik: A nagybeteg Buzdugán régens állapota változatlanul súlyos. Tegnap délelőtt 10 órakor konzilium volt, a melyen résztvettek azok a francia orvosprofesszorok is, akik tegnap reggel érkeztek Bukarestbe. A régens betegségének tartamára minden nyilvános gyűlést és felvonulást betiltottak mindaddig, amíg kedvező fordulat nem áll be a beteg állapotában.

Fojtsd meg a nagynénémet kapsz 25.000 dinárt

Odzsaciról jelentik: Deronya községben Dinics Laza rendőrvetítő egy elhagyatottabb utcában két férfit pillantott meg, akik feltűnő gyanusan viselkedtek. Dinics megszólította őket és kérdezte, merre járnak? Mire ők azt felelték, hogy egy gazdánál jártak tizezer dinárra rugó adósságot behajtani. Dinics Laza rendőrvetítő, aki az odzsaci járás egyik legügyesebb rendőrhivatalnok, a magyarázatot nem találta kielégítőnek és alaposan vallatni kezdte őket, a két ember erre beismerte, hogy gyilkos ságra bérelte fel őket valaki. Megbizást kaptak arra, hogy egy környékbeli gazdag asszonyt megfojtsanak.

— Öljétek meg nagynénémet, ha átvehetjük az örökséget, tőlem és örökös társamtól 2500 dinárt kaptok — ajánlották nekik.

A férfiak egyike szíváci születésű, a másik pedig zagrebi. Mindkettőt letartóztatták és a fölbujtó ellen megindították a vizsgálatot.

„Családi“ repülőexpedíciót tervez Lindbergh ezredes

Londonból jelentik: Lindbergh ezredes repülőexpedíciót tervez Guatemala, Honduras és Mexiko régi maya-civilizációjának felkutatására. Az expedíció bázisa Belizében, Hondurasban lesz és a kutató útjára Lindberghet neje is elkíséri.

Dwight Morrow, az Egyesült Államok mexikói nagykövete, Lindberghné apja, leánya javára egymillió dolláros trösztalapot létesített. A Lindbergh házaspár jelenleg még Délamerikában tartózkodik, ahol repülő utak létesítésén fáradoznak.



Az Izraelita Újév miatt a tőzsdék zárva.

Köszönetnyilvánítás

Ezton mondunk hálás szívvel köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen drága halottunk

Polyákovits Vince

temetésén részvételükkel, koszoru és virágadományaikkal igyekeztek mérhetetlen nagy fájdalmunkat enyhíteni.

Külön köszönetet mondunk a noviszádi kovácsok, bogarok és kocsifényező egyesületének, Ipartestületnek, Achiles kerekpáregyesületnek, Polgári Magyar Daloskörnek és a berkocsisok egyesületének testületi eg való megjelenésükért és koszorujukért.

Novisád, 1929. október hó 5-én.

A gyászoló család

Minden hétfőn este

halvacSORA

a Lemler vendéglőben Szíves pártfogást kér
LEMLER JÓZSEF
vendéglős, Novisád,
Futósi put 39. Kálváriával szemben

Nagyban! Kicsinyben!

Iskolatáskák

bőröndök, női ridikülök és fociball labdákat készít és szállít minden mennyiségben,
LAZAR M. LAZARE JC., Novisád, bőrdönt, táska készítő és üzlet Pasičeva ulica 30. Nagyban — Kicsinyben.

Nyergek, konplett garnitúra, teljes felszereléssel 1100 dinárért

FEHÉRNEMŰER

Menyasszonyi és babakelengyék, ágynemők, függönyök, hímzés, aszurozás és csipke applikálás legmodernebb ferfi és női fehérneműk elkészítést legújabbosabban vállalja vidékre is

Palásthy Ferencné

HERBST JÓZSA varrodája
NOVISÁD
Kamenici utca 3. szám
(Az „Orient” szállóval szemben)

Nagy biztosító társaság novisádi fiokja keres azonnali belépésre érettségizett

kezdő tisztviselőt

aki mindhárom nyelvet szóban és írásban bírja. Az államnyelv teljes bírása föfeltétel. Mindhárom nyelven kézírásal irt ajánlatok Kardos hirdetővállalat Novisád, kéretnek „Jövő” jellegére

Hirdetéseket felvesz a Délbácska kiadóhivatal.

Használt, de jóarban levő kompresszor nélkül 12—15 PH.

nyersolajmotort

megvételre keresünk.

Ajánlatok

ZIKMUND és TÁRSA

vasöntöde és gépgyárhoz, Novisád, Mali Liman

Ha szereti a kellemesen meleg szobát, akkor csakis

cserépkályhát

vegyen, de kizárólag szakemberiől

Erre való tekintettel forduljon teljes bizalommal

Sántha Károly

céghez, Futaki ut 7.



A szerkesztésért és kiadásért ideiglenesen Andrée Dezső felel.

APRÓ HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap.

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár

ELADÓ

NEGYED hold szőlő lakással együttesen csak lakás kiadó. Cim a kiadóban. 3616

Rövid, fekete elsőrendű zongora eladó. Cim Schmoika hirdetőben. 3593

ELADÓ HÁZ hatvan ezer dinárért. Vojvoda Kolčanina u. 9. sz. 3631

ELADÓ olesón, használt rövid zongora. Kralja Petra 25. udvarban ajtó 10. 3538

JÓFORGALMU borbély üzlet elkötözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 3614

NAGYOBB, jóforgalmu vendéglő betegség miatt olesón eladó. Cim a kiadóban. 3567

BILLIARD asztal ujonnan átszerelve és egy jókarban levő balkaros cipészvarrógép és egy vásári sátor, elkötözés miatt olesón eladó. Megtekinthető Schmidt Frigyesnél, Temerin. 3603

KIADÓ

KÉT szoba konyha, speiz, két szoba előszoba konyha speiz és két szoba konyha speiz vezetékekkel, kiadó Uspenska ul. 3. 3612

Egyedülálló ház 3 szoba előszoba konyhaspeiz pincével szeptember 1-re kiadó, Futaki végállomás mellett. Bővebbet Földy, Duna ucca 38. 3610

KÉT BUTOROZOTT szoba egy vagy két ur részére kiadó. Zrinjskog Petra 46. 3609

Elegánsan butorozott szoba különbejárattal a város központjában kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 3608

TISZTA butorozott szoba kiadó magányos urnök részére konyha használattal. Magyar ucca 60. Érdeklődni lehet az üzletben. 3614

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, villában, október 15-re kiadó. Futoski put 78. 3620

Egy szép különbejárattal uccal butorozott szoba (veandahaszánálattal) üdülőnek alkalmas, 1-2 személynek, tennispálya 6. sz. alatt azonnalra olesón k sdó. 3622

LAKÁS, két nagy szoba előszoba, mellék helyiségekkel (fürdőszobával) kiadó. Érdeklődni Schmolka hirdetőirodában 3624

Orbán pensióban szép szobák olesón kiadók. Fürdőszoba, vízvezeték mosdók, telefon. 577

KERESLET

GYERMEKSZOBALÉÁNY, jó bizonyítványokkal, rendszerető erkölcsös, felvétetik, Holik R. Novisád, Streljac ka ul. 22. 3607

EGYEDÜLÁLLÓ tanítónő egy üres szobát keres esetleg konyhával. Primorska 35. 3607

EGYEDÜLÁLLÓ intelligens lehetőleg zsidó nő ki a főzésre és háztartásra vállalkozna nagyobb gazdaságba kerestetik. Választ kérek „Intező” jellegére a kiadóba. 3554

SZAOINAST azonnal fizetéssel felvesz Weinfeld, Jevrejska ul. 3. 3541

HÁZMESTER, kőműves vagy mechanikus, aki a vízvezeték kezeléséhez ért, jelentkezzen Bjeleics fátelepen. 3629

JOLMENŐ NÉPKONYHÁHOZ tüggetlen társnót keresek 4 5 ezer dinar készpénz Cim futoski put 37. Narodna kujna. 3613

ÜGYES és MEGBIZHALO akvizitort napidíjjal és magas jutalekkel felvesz a Kepes vasárnap kiadóhivatala, Petra Zrinjska 23. Jelentkezni naponta d. e. 8—10-ig. 3568

STENOTIPISTA, perfect szerb, nemet feleltetik. Brača Celikovic, Novisád. 3577

BEJARONÓT keresek, aki minden munkát végez. Cim a kiadóban. 3650

ÁLLÁST KERES

IRODISTANÓ aki már ügyvedi irodában voltalkalmazásban gyors es gépiró, beszél szerbül magyarul azonnali belépésre állást keres. Cim: Zeljeznicka 35. 3611

AJÁNLKOZIK kocsinak, kézbesítőnek, irodaszoigának vagy hasonló

foglalkozásra katonaviselt, tisztességes es munkabíró fiatalember, aki perfectül beszél szerbül és magyarul. Nocs latva Futaki ut 72,

HÁZASPÁR árást keres. A nő mint szakácsnő, takarító, a férfi rakárnok, felügyelő, pénzbeszedő, vagy éjjeli őr, esetleg házmesteri állást. Vidékre is elmennének. Cim a kiadóban. 2122

KÜLÖNFÉLE

HÁZ VARÓNÓ ajánkózik, napi 30 dinárért, minden fazont készítik. Cim Kasztné Tone Hadics u. 21. (volt Darányi telep I. csoport 68. 3615

Világos barna FARKASKUTYA jól kifejtett, him példány, amely Jackie névre halgat, elveszett. A nyomravezető jutalomban részesül. Cim: Ustav-ska 14, a házmesternél.

VOJVODINA legnagyobb rézműves műhelye állandó raktárt tart PÁLINKAFŐZŐ KAZANOKAT, PERMETEZŐKET, ŐSTÖKET, ŐSTHÁZAKAT, FAGYLALTGEPEKET, ei készít minden a rézműves szakmába vagy munkákat. VASA MALOČIĆ, Novisád, Kisačka 32. 8

„VÉNUSZ” csantaviri ügynőkség elfogad szövet és fehérműgyár vagy nagykereskedés képviselőt, aki az árut részletfizetéssel adja. 3214

Olesó, jó HÁZKOSZT házon kívül is. Abonensek feivétetnek. Hermann, Njegoseva u. 8. 3537

Betegek! Olvassátok!



Eppen most jelent meg egy felvilágosító mű. A könyv tartalmazza az idegbetegségek okait, kezelését és gyógy módjait sok-sok évi tapasztalat alapján összeállítva. Bárkinek ingyen kldöm az egészségek ezt az evangéliumát, ha az alábbi címre ír érte. A köszönőlevelek ezzel igazolják, hogy ez a mű lelkiismeretes kutató munka eredménye a szenvedő emberiség gyógyítására. Aki

az idegbetegek nagy seregéhez

tartozik, aki szórakozottságban, tériszonyban, ideges főfájásban, alomtanságban, gyomorbántalmakban, tulérkenységben szenved, akinek gyenge az emlékező tehetése, aki fájdalmakat érez végtagjaiban, vagy aki sok más ilyenemű betegséget érez, az

írjon az én vigasztnyújtó könyvemért

Aki ezt figyelmesen elolvassa, arra a megnyugtató megállapításra jut, hogy van egy egyszerű út az egészséghez és az élet örömeihez! Ne várjon, hanem írjon még ma!

ERNST PASTERNAK, BERLIN S. O.
Michaelkirchplatz 13. Abt. 325.

OLCSÓ KÖNYVVÁSÁR! Mélyen leszállított árak!

THOMAS MANN:

A varázs hegy II. kötet diszkötésben 150 din.

FERRERO:

Harmadik Róma II kötet diszkötésben 150 din.

PALEOLOGUE:

Oroszország I-III kötet 45 din.

Teljes Mikszáth és Jókai

KARDOS hirdetvállalat könyvosztálya
Novisad! Vilsonov trg 7.

Rózsa és fehér burgonya, vörös- és fokhagyma

stb. vagon és kisebb tételekben kapható

GAUSZ JÁNOS NOVISAD, Futoski put 66
TELEFON 25-34

Raspis nagrade proizvodjačima svežih jaja

Da bi se proizvodjačima kokošijih jaja dao potstrak da proizvode friška jaja za konsum (čajna jaja) ovim Ministarstvo Poljoprivrede raspisuje nagrade od din. 5.000.— onome proizvodjaču koji će prvi iza ovoga raspisa donasati stalno na jednu od dole nevedenih pijaca jaja obeležena datumom kada su snešena i imenom (firmom) proizvodjača.

U tome cilju oglašice Ministarstvo za 2—3 meseca od dana ovog raspisa — jedan dan kao kontrolni. Na taj dan imadu proizvodjači kod Gradskog Poglavarstva prijaviti, da proizvode svoje prodavaju sa natpisom datuma i firme, i ujedno doprineti dokaze o tome (vlastite kontrolne knjige, fakture, potvrde od kupaca ili slično).

Prvenstvo u jednakim slučajevima imaće oni, koji su članovi Peradarske Živinarske Selekcijske Zadruga i čija jaja imaju najveću prosečnu težinu.

Kod jednake vrednosti ili jednakih slučajeva, mogu se i dve nagrade razdeliti.

Mesto kontrole biće u Beogradu, Zemunu, Novom Sadu, Somboru, Subotici, Osijeku, Zagrebu i Ljubljani.

ÉRTESITJÜK

a nagyérdemű közönséget, hogy férjem, illetve édesapánk Polyakovits Vince elhalálása folytán

kovácsműhelyünket

továbbra is saját nevünkön fogjuk vezetni és kérjük a n. é. közönség szives pártfogását. Tisztelettel

Özv. Polyakovits Vincéné és Fiai
Novisad

Azonnal eladó a bececsi határban 46 hold la szántóföld

és egy komplett Hoffber-Schranz gyártmányú magánjáró cséplőgarnitúra szivógázmotorral 3 éves használattal. Bővebbet Szudjitz i Márton, Gložan 296 szám

Lakás kiadó

különálló új házban, 2 uccai szoba (bal-konnal), előszoba, konyha és a megfelelő mellékhelyiségekkel. Cím: Winkle Antal, Daránvi telep 35. szám, vagy Iparbank

A központban olcsón bérbeadó egy

új ház

mely áll 4 szoba, fürdőszoba, vízvezetékkel. Agencija »More« Novisad, Kr. Aleksandra 3

Vizsgázott fűtőt

felvesz az

ALBUS szappangyár, Novisad

ÉRTESITEM

tisztelt vevőimet, hogy üzememet Novisad, Njegoseva 9 alól

áthelyeztem Kr. Aleksandra 9. alá

Az elkövetkezendő szezonra nagy raktárral átlak mélyen tisztelt vevőim rendelkezésére, mindenkinél olcsóbb áron. Átalakítást, festést minden színben, 12 óra alatt, vidékiek 6 óra alatt kielégítve. Vasalást, szaiagcsereit stb. kényelmes hely ségemben megvárni is lehet

FOJT, kalapos mester

Holitzky Károly, Novisad

Villamos, gép- és mehanikai műhely

Kralja Aleksandra ulica 9

Allandóan raktáron, gyári lerakat. Villamos-motorok, Dyaamok, "Phylay" motor schulz schalterok, ventilatorok minden kivitelben, villamos kovacsujtatók, legújabb és legmodernebb mozi berendezési cikkek. Takarékttransformátor minden váltóáramra kapcsolható, hihetetlen olcsó üzemműködés, egyszerű kezelés, tiszta és nyugodt kép. Kérjen ajánlatot! Mindennemű javítások és tekeréselek végeztetnek. Sürgőnycim: Tehnika Novisad

Az összes irodai munkákban jártas

perfekt könyvelő

ki mindhárom nyelvet bírja, sok éves praktissal, azonnali belépéssel állást keres. Szives megkeresések „Szorgalmas” jellegre a kiadóba kéretnek

KÁLYHÁK,

tűzhelyek, fekete és zománcozott kivitelben, egy és kétvasú ekek vaddisznó jegyű és az összes egyéb vasárak allandóan nagy választékban raktáron a legolcsóbb árak mellett

KUSZLI GYULA vaskereskedés
Novisad, Temerinaka ul. 8.

Bájos fürtök



Korlátlan tartósságúak nedves időjárás, vagy izzadás esetén is, hőlgyeknél és uraknál egyaránt a HELA-FÜRTHUL-LÁMOSÍTÓ által érhető el. A legszebb bubifaj is a Hela által megszépül, mert az ondolálás feleslegessé válik. Nagy idő- és pénzmegtakarítás, a hajképződést is fokozza. Tökörképe elragadó lesz. A használat alkalmával gyönyörű loknis fejet és elragadó frizurát érhet el. Számtalan köszönőlevél. Különösen színésznők dicsérik. - Ár 12— dinár, 3 üveg 28— dinár.

Dr. NIK. KEMÉNY, KOSICE
Postfach 12/202. Č. S. R.

Varrógépek, kerékpár, gramfon, rádió lerakat és javító műhely

„ARDILLA“

Braća Hirsch,

Knjeginje Zorke 20. (azelőtt régi Buzatér)

Bátorkodunk a n. é. közönséget 1929. október 14-én megkezdődő **ingyen kurzusunkra** meghívni, ahol **himzést és stopolást**, valamint **szabászatot** fogunk tanítani.

Jelentkezni lehet fentemlített **ARDILLA FIÓKNÁL**

NAGYFEJEŐ

kézimunka üzlete

NOVISAD

Jevrejska ulica 9.

Előnyomda. Kézi- és géphimző terem. Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr, miljő, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és himzése, kézi- és gépazsur, tüllhimzés, endlizés, diszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportzászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék kézi klöplicsipkében, kézimunka kellékekben. **Jutányos árak! — Pontos kiszolgálás!**

A halott emlékének tisztelete
a legszebb emberi erény!

Emetések rendezését,

exhumálást, szállítást, bármely vidékről (külföldről is), a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legsolidabb árak mellett vállalom

„GOLGOTA“

Id. LENKEY IMRE ÉS FIA
NOVISAD, Uspenska ul. 12.

Raktáron tartok kész butorokat, elvállalok butor, épület és üzletberendezési munkákat

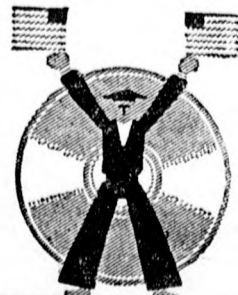
Zongorák világ márkás gramofonok

divatos tánc és művészi gramofónlemezek nagy választékban legelőnyösebb fizetési feltételekkel is kaphatók

TRUPPEL hangszer- és zongoratermékben **NOVISAD** Dunavska 17
Željeznička 31

Lemezok árai: His Master's Voice, Columbia, Brunswick Din. 50.— Polidor, Parlophon, Odeon D. 40.— Edison Bell Penkala D. 30.—

Telefon Dunavska ul. 26-69., Željeznička ul. 26-70



BRUNSWICK
Amerikanische